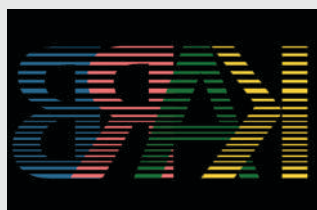

WIADOMOŚCI WRATUSZOWE

Informator Urzędu
Miejskiego w Cieszynie

26 września 2025
Nr 19 (1129)
ISSN: 1234-1746

FESTIWAL TWÓRCZOŚCI TRUDNEJ KARB

Fotografia, film, muzyka, poezja,
dialog!

S. 10 »

PODWÓJNY JUBILEUSZ potrójne ŚWIĘTOWANIE

115-lecie istnienia i 80-lecie
powstania Teatru Polskiego
w Cieszynie oraz 34. edycja
MFT Bez Granic.

S. 11-12 »

WEEKEND Z SENIOREM W ZAMKU CIESZYN

Kreatywny program skierowany
do seniorów i ich opiekunów.

S. 14 »

BUDŻET OBYWATELSKI 2026

Wstępne listy projektów
dopuszczonych
i niedopuszczonych do
głosowania.

S. 19-20 »

*XXXIV MIĘDZYNARODOWA DEKADA MUZYKI ORGANOWEJ, CHÓRALNEJ I KAMERALNEJ
XXXIV. MEZINÁRODNÍ DEKÁDA VARHANNÍ, KOMORNÍ HUDBY A SBOROVÉHO ZPĚVU*

34. Dekada Dekáda

8 - 16 oraz / a 19.10.2025
Cieszyn / Český Těšín

WIĘCEJ - s. 6

Cieszyn się rozwija, a **edukacja naprawdę cieszy!**

Drogie Mieszkanki i Mieszkańcy Cieszyna!

W maju z dumą informowaliśmy, że Miasto Cieszyn pozyskało dofinansowanie z Unii Europejskiej na realizację projektu „Edukacja cieszy”, w ramach Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021–2027 (Europejski Fundusz Społeczny+). Dziś dzielimy się z Państwem efektami tych działań prezentując, w jaki sposób projekt nabiera realnych kształtów, a nasze przedszkola zmieniają się na lepsze!

Przypomnę, że projekt „Edukacja cieszy” realizowany jest w cieszyńskich przedszkolach publicznych oraz w Oddziałach Przedszkolnych przy Szkole Podstawowej nr 6. Skierowany jest do 882 dzieci w wieku przedszkolnym, w tym aż 406 dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi. Wspiera także 55 nauczycieli i pracowni-

ków przedszkolnych, a jego odbiorcami są również rodzice i opiekunowie dzieci.

W ramach projektu zaplanowano szereg działań, takich jak zajęcia kształtujące postawy prozdrowotne, rozwijające sprawność motoryczną oraz wspierające rozwój psychofizyczny, ale również doposażenie placówek w nowoczesne pomoce dydaktyczne, sprzęt do prowadzenia zajęć, a także wyposażenie placów zabaw. Realizacja projektu zakłada doposażenie 12 placówek między

innymi w pomoce dydaktyczne i sprzęt do prowadzenia zajęć, a także wyposażenie placów zabaw.

Nowe, kolorowe, bezpieczne i inspirujące place zabaw zachęcają dzieci do ruchu, zabawy i rozwijania umiejętności społecznych. To przestrzenie, w których radość spotyka się z edukacją, a każdy dzień przynosi nowe możliwości do odkrywania świata. Zobaczcie sami, jak zmieniają się przedszkolne ogrody w naszym mieście. ♦

Prace w Lasku Miejskim nad Puńcówką

W najbliższych tygodniach na terenie rezerwatu przyrody "Lasek Miejski nad Puńcówką" rozpoczną się zaplanowane prace związane z utrzymaniem drzewostanu. Działania, prowadzone na zlecenie Miejskiego Zarządu Dróg w Cieszynie, są wynikiem szczegółowej inwentaryzacji dendrologicznej i mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa odwiedzającym oraz długofalową ochronę tego cennego przyrodniczo miejsca.

Lasek Miejski nad Puńcówką, utworzony jako rezerwat przyrody 11 maja 1961 roku, jest zieloną oazą w sercu Cieszyna. Jego głównym celem jest ochrona fragmentu naturalnego lasu łęgowego, charakterystycznego dla dolin rzecznych Śląska Cieszyńskiego. Aby mieszkańcy mogli w pełni bezpiecznie korzystać z tego terenu, konieczne jest podjęcie działań interwencyjnych.

• • •

Diagnoza ekspertów – dlaczego prace są konieczne?

Podstawą do zaplanowania prac była kompleksowa inwentaryzacja dendrologiczna, przeprowadzona w listopadzie i grudniu 2024 roku, która objęła łącznie 2247 drzew na terenie rezerwatu. Ekspertyza wykazała, że choć większość drzewostanu jest w dobrym stanie, istnieje jednak szereg poważnych problemów, które wymagają natychmiastowej reakcji.

Główne zidentyfikowane zagrożenia to:

- **Bezpieczeństwo publiczne:** Znaczna liczba drzew, zwłaszcza starszych, wykazuje zaawansowane wypróchnienie pni i utratę stabilności, co stwarza bezpośrednie zagrożenie dla osób korzystających ze ścieżek.

- **Choroby jesionów:** Wiele jesionów wyniosłych jest dotkniętych chorobami

grzybicznymi, które atakują system korzeniowy. Prowadzi to do obumierania drzew i zwiększa ryzyko ich niekontrolowanego przewrócenia się.

- **Wysoki środek ciężkości:** Duże zagęszczenie drzew sprawiło, że ich korony rozwijają się wyłącznie w górnej części pnia. To zjawisko powoduje destabilizację i zwiększa podatność drzew na złamania podczas silnych wiatrów.

- **Wiatrołomy i niestabilne skarpki:** Na terenie rezerwatu, szczególnie na skarpach, znajduje się wiele powalonych drzew, które opierając się o zdrowe egzemplarze, zagrażają ich stabilności.

- **Zahamowany rozwój młodych drzew:** Młode drzewa, z powodu konkurencji ze strony starszych, dominujących egzemplarzy, mają ograniczone możliwości prawidłowego wzrostu. Usunięcie chorych i zagrażających drzew stworzy im lepsze warunki do rozwoju.

• • •

Zakres i harmonogram prac

Prace, które wykona firma Grzegorz Bobola Arbo-Bob, zostały podzielone na dwa etapy, aby w pierwszej kolejności zająć się najpilniejszymi zagrożeniami.

- **Etap I (pilny):** Wycinka drzew stwarzających bezpośrednie zagrożenie dla użytkowników ścieżek.

- **Etap II:** Prace na pozostałych wytypowanych drzewach.

Łącznie do wycinki zakwalifikowano 129 drzew, a 173 zostaną poddane zabiegom pielęgnacyjnym, takim jak usunięcie suchych gałęzi i jemiół. Zgodnie z umową, cały zakres prac ma zostać zrealizowany w terminie od 10 września do 15 listopada 2025 roku.

• • •

Metodyka i ochrona środowiska

Wszystkie prace będą prowadzone z poszanowaniem charakteru rezerwatu

fot. MZD

przyrody i pod ścisłym nadzorem przyrodniczym.

- **Specjalistyczne techniki:** Wycinka i pielęgnacja będą prowadzone głównie metodami alpinistycznymi (z dostępu linowego), co minimalizuje potrzebę użycia ciężkiego sprzętu.

- **Ograniczenie hałasu:** Aby zmniejszyć uciążliwość dla mieszkańców i dzikiej fauny, wykonawca będzie korzystał przede wszystkim z bardziej cichych pił akumulatorowych.

- **Ochrona przyrody:** Przed wycinką każdego drzewa, Inspektor nadzoru przyrodniczego sprawdzi je pod kątem obecności gniazd ptasich lub siedlisk gatunków chronionych. Stosowane będą również maty ochronne zapobiegające przedostawaniu się oleju do gruntu, a narzędzia tnące będą dezynfekowane.

- **Zagospodarowanie drewna:** Cały pozyskany materiał drzewny pozostanie na terenie rezerwatu. Grubsze fragmenty zostaną ułożone w poprzek stoku, co pomoże w naturalny sposób ograniczyć erozję gleby i stworzy cenne siedliska dla wielu organizmów.

• • •

Bezpieczeństwo

Przypominamy, że cały czas obowiązuje **zakaz wstępu na teren Lasku Miejskiego w Cieszynie**.

Od dnia 29.09. br na terenie Lasku Miejskiego prowadzone będą prace związane z wycinką drzew oraz innymi robotami porządkowymi. Wchodzenie na teren objęty pracami może stanowić **ważne zagrożenie dla życia i zdrowia**, m.in. z powodu wycinki drzew, spadających gałęzi oraz innych niebezpieczeństw związanych z prowadzonymi robotami.

Prosimy o bezwzględne przestrzeganie zakazu i powstrzymanie się od wchodzenia na teren lasu do czasu otwarcia Lasku Miejskiego przez służby. ♦

GRZEGORZ SZEWIECZEK / MZD

Prace w rezerwacie w pigułce	
Co?	Utrzymanie drzewostanu w rezerwacie przyrody Lasek Miejski nad Puńcówką.
Gdzie?	Teren rezerwatu przyrody Lasek Miejski nad Puńcówką, działki ewidencyjne nr 8/2 i 17/2.
Kiedy?	Od 29 września do 15 listopada 2025 roku.
Zakres prac	Wycinka 129 drzew i pielęgnacja 173 drzew.
Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego, poprawa kondycji zdrowotnej drzewostanu i realizacja zadań ochronnych rezerwatu.
Zamawiający	Gmina Cieszyn – Miejski Zarząd Dróg w Cieszynie.
Wykonawca	Grzegorz Bobola Arbo-Bob.

Cieszyński Dzień Seniora

fot. BSK

Za nami IV edycja Cieszyńskiego Dnia Seniora, która zagościła 10 września we wnętrzach Cieszyńskiego Ośrodka Kultury "Dom Narodowy". Tegoroczne wydarzenie przebiegało pod hasłem "Zdrowo na wesoło", a zaprosiła na nie Mieszkańców Cieszyna - Burmistrz Miasta Gabriela Staszkiwicz, Cieszyńska Rada Seniorów i Uniwersytet III Wieku.

Cieszyński Dzień Seniora to już piękna tradycja, która na stałe wpisała się we wrześniowy kalendarz wydarzeń miasta - niosąc ze sobą radość, uśmiech i niezwykle ważne poczucie wspólnoty. To chwile, kiedy możemy się zatrzymać, pobyć razem, podzielić ciepłym słowem i obecnością. I choć było to już czwarte wydarzenie w tej formule, wciąż przynosi ono nowe emocje i niezapomniane wspomnienia - szczególnie cenne w nadchodzące, chłodniejsze dni.

Jednym z momentów tegorocznego spotkania było uhonorowanie najstarszych uczestników - 96-letniej seniorki oraz 91-letniego seniora. Otrzymali oni pamiątkowe statuetki, dyplomy oraz paczki pełne słodkości, będące symbolicznym wyrazem wdzięczności i szacunku.

Dziękujemy, że byliście z nami... Dzię-

kujemy za wiele dobrych i pięknych słów. Kochani, nie byłoby tego wszystkiego jednak, gdyby nie wyjątkowi ludzie, którzy od lat wspierają Cieszyński Dzień Seniora. Za co bardzo, bardzo dziękujemy.

Z ogromną wdzięcznością pragniemy podziękować wszystkim, którzy współtworzyli ten dzień:

■ Pani Leokadii Gawlas-Kaczmarczyk z Fundacji Zdrowia Śląska Cieszyńskiego - za inspirującą prelekcję „Zdrowo na wesoło” oraz wsparcie w organizacji wydarzenia.

■ mgr rehabilitacji Pani Joannie Mendorch - kierownik pracowni rehabilitacji ze Szpitala Śląskiego w Cieszynie - za pełen energii wykład "Radość o poranku".

■ Pani Jolancie Tatar oraz firmie PolkaP S.A., najstarszej manufakturze kapeluszy w Polsce - za pokaz wyjątkowego elementu elegancji.

■ Pani mgr Martynie Wachtarczyk, psychodietetykowi klinicznemu - za smakowity i zdrowy "Jesienny szal na talerzu".

■ Komendzie Powiatowej Policji w Cieszynie - za ważne wskazówki dotyczące bezpieczeństwa seniorów w codziennym życiu.

■ Uniwersytetowi III Wieku w Cieszynie i Panu Janowi Potyszowi - za piękny występ muzyczny, który porwał wszystkich do wspólnego śpiewania.

■ Pani Oldze Białoń ze Stowarzyszenia "Pomocna Dłoń Blisko Ciebie" - za inspirujące muzyczne wsparcie i akompaniament.

■ Pani dr Małgorzacie Broż-Pusz, lekarce holistycznej, oraz Pani Joannie Forystek, refleksolog twarzy - za przedstawienie lekarskiej recepty na uśmiech i przypomnienie, jak ważna jest troska o zdrowie i harmonię.

■ Lekarzom i pielęgniarkom Oddziału Okulistycznego Szpitala Śląskiego w Cieszynie - za przeprowadzenie bezpłatnych badań „Pozwól, że spojrzę Ci w oczy” oraz pomiary ciśnienia.

■ Pani Reginie Romanowskiej, Ambasadorkie Mary Kay - za prezentację „Piękni w każdym wieku”.

■ Pani Joannie Forystek - za konsultacje i porady w ramach stoiska „Naturalnie dla zdrowia”.

■ Towarzystwu Miłośników Ogrodnictwa - za barwną wystawę i promowanie pasji do ogrodów.

■ Stowarzyszeniu MANKO, Głos Seniora oraz Domowi Spokojnej Starości - za obecność i działania na rzecz osób starszych.

■ firmom - Diehl Metering Sp. z o.o., Mokate i Mondelez Polska Sp. z o.o. za nieocenione wsparcie, ufundowanie słodkiego poczęstunku, który dodał uroku wspólnie spędzonym chwilom, oraz za to, że zawsze możemy liczyć na Państwa życzliwość i zaangażowanie jako niezawodnych patronów naszych wydarzeń.

■ Cieszyńskiemu Ośrodkowi Kultury "Dom Narodowy", Panu Dyrektorowi Adamowi Cieślowskiemu oraz wszystkim Pracownikom - za serdeczne przyjęcie pod swoje skrzydła, życzliwość i otwartość, a także nieocenione wsparcie techniczne i organizacyjne, dzięki któremu mogliśmy zrealizować nasze wydarzenie w atmosferze pełnej profesjonalizmu i ciepła.

Dziękujemy... Dzięki zaangażowaniu tak wielu osób - Przyjaciół wydarzenia, Cieszyński Dzień Seniora stał się prawdziwym świętem - pełnym radości, uśmiechu, serdecznych spotkań i wzajemnej życzliwości, które na długo pozostaną w pamięci uczestników. ♦ UTW

Cieszyn dziękuje za pomoc

Przyszła pora, by podziękować tym, którzy z ogromnym zaangażowaniem czuwali nad organizacją mety 4 etapu 82. Tour de Pologne UCI World Tour w Cieszynie. To dzięki ich pracy, oddaniu i trosce o każdy szczegół nasze miasto mogło stać się częścią tego wyjątkowego sportowego święta.

11 września, w Sali Sesyjnej cieszyńskiego Ratusza, Burmistrz Miasta Cieszyna Gabriela Staszkiwicz oraz I Zastępca Burmistrza - Krzysztof Kasztura złożyli podziękowania na ręce druchów z PSP i OSP, wolontariuszy, osób z grupy technicznej oraz przedstawicieli jednostek miejskich. To właśnie oni, swoją pomocą i profesjonalizmem, sprawili, że wydarzenie przebiegało bezpiecznie, sprawnie i z należytą oprawą. ♦ BSK

fot. BSK

Ostatnie posiedzenie GRDPP w Cieszynie

11 września w cieszyńskim Ratuszu odbyło się ostatnie w kadencji 2022–2025 posiedzenie Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Cieszynie.

- Serdecznie dziękuję za dzielenie się bogatym doświadczeniem, wiedzą i profesjonalizmem, a także za otwartość na współpracę. To właśnie te wartości stały się fundamentem skutecznego dialogu, dzięki któremu udało się wypracować rozwiązania odpowiadające na zróżnicowane potrzeby i oczekiwania naszej społeczności – mówiła Burmistrz Miasta Cieszyna Gabriela Staszkiwicz, dziękując za zaangażowanie i aktywny udział w pracach Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w kadencji 2022–2025.

Burmistrz Cieszyna życzyła wszystkim, aby zdobyta wiedza i umiejętności były inspiracją do dalszych działań na rzecz dobra wspólnego, a aktywność – zarówno zawodowa, jak i społeczna – spotyka-

ła się zawsze z uznaniem i życzliwością. - Niech podejmowane inicjatywy przynoszą satysfakcję, a kolejne wyzwania

stają się źródłem nowych możliwości i osobistego spełnienia - podkreślała. ●

BSK

fot. BSK

Stypendia Burmistrza Miasta Cieszyna przyznane!

Urząd Miejski w Cieszynie z radością informuje, że w roku szkolnym 2024/2025 stypendium Burmistrza Miasta Cieszyna otrzymało łącznie 13 uczniów szkół podstawowych - 5 laureatów oraz 8 finalistów konkursów przedmiotowych organizowanych w ramach kuratorskiego systemu konkursów przedmiotowych.

To wyjątkowe wyróżnienie jest nie tylko formą uznania dla wybitnych osiągnięć edukacyjnych młodzieży, ale także dowodem na wysoki poziom nauczania w cieszyńskich szkołach. Przyznane stypendia mają na celu nie tylko nagrodzenie dotychczasowych sukcesów, lecz również zachęcenie młodych ludzi do dalszego rozwijania swoich pasji i talentów.

Gratulujemy wszystkim stypendystom oraz ich nauczycielom i rodzicom - wspólny wysiłek, zaangażowanie i konsekwencja w dążeniu do celu przynoszą wspaniałe rezultaty, które są powodem do dumy nie tylko dla szkół, ale i dla całej lokalnej społeczności Cieszyna.

Zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej Cieszyna nr XVI/204/25 z dnia 25 czerwca 2025 r. w sprawie zasad przyznawania Stypendium Burmistrza Miasta Cieszyna dla uczniów szkół podstawowych w ramach Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży Miasta Cieszyna, w roku szkolnym 2024/2025 zostały przyznane stypendia uczniom osiągnięciom szczególnie sukcesy edukacyjne.

Laureaci konkursów przedmiotowych organizowanych przez Śląskiego Kuratora Oświaty:

■ **Język polski – 3 uczniów:**

– 2 uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi w Cieszynie;
– 1 uczeń ze Szkoły Podstawowej nr 7 w Cieszynie.

■ **Historia – 1 uczeń:** Szkoła Podstawowa nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi w Cieszynie.

■ **Matematyka – 1 uczeń:** Szkoła Podstawowa Towarzystwa Ewangelickiego w Cieszynie.

Finaliści konkursów przedmiotowych organizowanych przez Śląskiego Kuratora Oświaty:

■ **Język angielski – 2 uczniów:**

– 1 uczeń ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Cieszynie;
– 1 uczeń ze Szkoły Podstawowej nr 6 z Oddziałami Przedszkolnymi w Cieszynie.

■ **Historia – 3 uczniów:**

– 2 uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi w Cieszynie;
– 1 uczeń ze Szkoły Podstawowej nr 6 z Oddziałami Przedszkolnymi w Cieszynie.

■ **Język polski – 1 uczeń:** Szkoła Podstawowa Towarzystwa Ewangelickiego w Cieszynie.

■ **Biologia – 1 uczeń:** Szkoła Podstawowa Towarzystwa Ewangelickiego w Cieszynie.

■ **Matematyka – 1 uczeń:** Szkoła Podstawowa nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi w Cieszynie. ●

BSK

XXXIV Międzynarodowa Dekada Muzyki Organowej, Chóralnej i Kameralnej

Jak co roku jesienią w Cieszynie i Czeskim Cieszynie rozbrzmiewać będzie muzyka wszystkich epok. Dzieła klasyków i współczesnych artystów wypełnią przestrzenie kościołów po obu stronach Olzy.

Podczas XXXIV Międzynarodowej Dekady Muzyki Organowej, Chóralnej i Kameralnej wystąpią znakomici wykonawcy, zespoły kameralne i chóry. Serdecznie zapraszamy na koncerty do Cieszyna, które mamy nadzieję, będą inspirujące dla artystów, słuchaczom zaś dostarczą wielu niezwykłych doznań muzycznych.

PROGRAM:

■ 8.10 | środa | 19:00

Kościół Najświętszego Serca Jezusowego, Czeski Cieszyn

KONCERT INAUGURACYJNY
MORAWSKIE TRIO FORTEPIANOWE -
KLASYKA I HITY FILMOWE

Jana Ryšánková – fortepian, Jiří Jahoda – skrzypce, Miroslav Zicha – wiolonczela

■ 9.10 | czwartek | 19:00

Kościół Bonifratrów p.w. Najświętszej Marii Panny, Cieszyn

MUZYKA OD CISZY WIĘKSZA
Wojciech Trefon – harfa, Maria Gmyrek – saksofon

■ 10.10 | piątek | 18:00

Kościół Jezusowy, Cieszyn
KAROL STRYJA IN MEMORIAM: ZNAK
POKOJU

Cezary Chmiel – autor projektu, muzyka, syntezatory, Andrzej Grabowski – słowo, Tomasz Kudyk – trąbka, Łukasz Chmiel – gitary, Agnieszka Brzezicka – sopran

■ 11.10 | sobota | 18:00

Kościół Na Niwach, Czeski Cieszyn
PETR ŠPAČEK TRIO

Petr Špaček – wiolonczela, Jan Kubín – instrumenty klawiszowe, Štěpán Váňa – kontrabas

■ 12.10 | niedziela | 18:00

Kościół Na Rozwoju, Czeski Cieszyn
TYLKO FELIX

Felix Slováček Sr. – saksofon, Martin Strejc – organy

■ 13.10 | poniedziałek | 18:00

Kościół Na Niwach, Czeski Cieszyn
KONCERT PS SLEZAN I GOŚCIE
Kamila Kurníková – dyrektor artystyczna, Zespół Slezan

■ 14.10 | wtorek | 18:00

Kaplica SS. Boromeuszek, Cieszyn
Z WSZELKIEGO PIĘKNA TYLKO MUZYKA
Barbara Łypik-Sobaniec – wiolonczela, Tomasz Sobaniec – marimba

■ 15.10 | środa | 18:00

Zbór Kościoła Braci, Czeski Cieszyn

KWARTET DANELÓW

David Danel – I skrzypce, Daria Hampalová – II skrzypce, Mariusz Danel – altówka, Krystian Danel – wiolonczela

■ 16.10 | czwartek | 19:00

Kościół św. Elżbiety, Cieszyn

ŚNIŁO MI SIĘ NIEBO

Henryk Botor – organy

■ 19.10 | niedziela | 18:00

Kościół Świętej Trójcy, Cieszyn
KONCERT FINAŁOWY JESTEM BO JESTEŚ
Zespół wokalny Vera Voce, Magdalena Przemek – dyrygent.

Prowadzenie koncertów: Grażyna Durlow i Alena Hasakova, dyrektor artystyczna: Grażyna Durlow. Wstęp na koncerty jest wolny. ♦

COK

Wizyta gości z Cambrai

15 września br. Cieszyn gościł przedstawicieli Stowarzyszenia Przyjaźni Cambrai - Cieszyn. Grupę oficjalnie

powitała Burmistrz Miasta Gabriela Staszkievicz i miało to miejsce w Ratuszu.

Nasi goście, podczas spaceru ulicami miasta, mieli okazję poznać Szlak Cieszyńskiego Tramwaju. Wycieczkę poprowadził Sekretarz Miasta Stanisław Kawecki. Ponadto odwiedzający wzięli udział w prelekcji mającej miejsce w Transgranicznym Centrum Informacji Turystycznej oraz zwiedzili replikę Tramwaju. Wieczór zakończył się wspólną kolacją, podczas której przedstawiono propozycje obszarów współpracy polsko-francuskiej. Dziękujemy gościom za odwiedziny i zapraszamy ponownie. ♦

KPM

WEEKEND SENIORA

4 – 5 PAŹDZIERNIKA 2025
CIESZYN

— SOBOTA, 4 PAŹDZIERNIKA

10:00 – JESIENNE KWIATOWE SZALEŃSTWO

WARSZTATY KREATYWNE DLA SENIORÓW
W CENTRUM FOLKLORU ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO (COK),
WSTĘP WOLNY

18:00 – DYSKOTEKA DOROSŁEGO CZŁOWIEKA

POTAŃCÓWKA, SALA WIDOWISKOWA COK,
WSTĘP 20 ZŁ

— NIEDZIELA, 5 PAŹDZIERNIKA

08:00 – TARGI STAROCI
TARGOWISKO MIEJSKIE

**18:00 – KONCERT PIOSENEK
BUŁATA OKUDŹAWY
W WYKONANIU ZESPOŁU
PIRAMIDA**

SALA WIDOWISKOWA COK,
BILETY - 75 ZŁ / DLA UTW - 60 ZŁ

Joga w Domu Narodowym

COK "Dom Narodowy" zaprasza na nowe zajęcia z jogi. Będzie coś dla dorosłych, ale również dla seniorów. Zajęcia poprowadzi Monika Wszolek.

Joga dla dorosłych w nurcie uważności

– spokojny ruch, silniejsze ciało są zajęciami wspierającymi układ nerwowy oraz redukującymi napięcia i stres. To łagodna praktyka, która wzmacnia ciało, poprawia elastyczność i przywraca wewnętrzną równo-

nowagę. Bez presji, w rytmie oddechu – w zgodzie z tym, czego potrzebujesz. Na zajęcia organizacyjne zapraszamy 30 września o godz. 19:00.

Nieco wcześniej spotkają się uczestnicy zajęć Joga dla seniorów – łagodny ruch, głęboki spokój. Zapraszamy na spokojne, bezpieczne spotkania, które wspierają zdrowie, dobre samopoczucie i relaks. To łagodna praktyka, która pomaga rozluźnić ciało, uspokoić umysł i zadbać o siebie w przyjazny sposób. Ruchy są delikatne i dostosowane do indywidualnych możliwości uczestników. – Pracujemy w spokojnym tempie, z uważnością i życzliwością dla ciała. Bez napięcia i bez pośpiechu. Zajęcia odbywają się w atmosferze spokoju i akceptacji. Oddychamy świadomie, rozciągamy się łagodnie, odnajdujemy wewnętrzną równowagę – mówi Monika Wszolek. Na zajęcia organizacyjne zapraszamy 26 września o godz. 11:00. **COK**

Wystawa SAP 2025

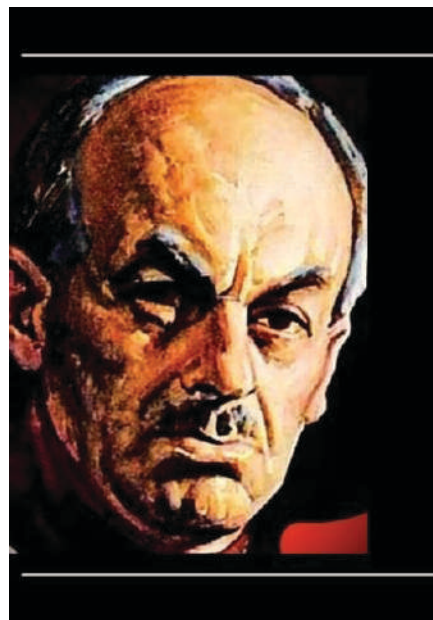
W Galerii Ceglanej, mieszczącej się na parterze Domu Narodowego, prezentowana jest wystawa SAP 2025. Ekspozycja pokazuje twórczość artystów zrzeszonych w Polskim Stowarzyszeniu Artystów Plastyków w Republice Czeskiej.

Na wystawie można obejrzeć prace w różnych technikach malarskich, rysunko-

wych oraz graficznych. Udział w niej biorą: Justyna Bystron, Ewa Ćmok, Józef Drong, Alina Jełowicka, Barbara Kowalczyk, Darina Krygiel, Zbigniew Kubeczka, Monika Milerska, Agnieszka Pawlitko, Adam Śkńouřil i Małgorzata Wojdyło. Zwiedzanie wystawy jest możliwe do 24 października. Wstęp jest wolny! **COK**

Piosenki Bułata Okudźawy w COK

5 października o godz. 17:00 zapraszamy na niezwykle koncert zespołu Piramidy, który wykona najpiękniejsze piosenki Bułata Okudźawy. Bilety w cenie 75 zł - normalny/60 zł - członkowie UTW, dostępne są na stronach: kupbilecik.pl, biletyyna.pl oraz na www.domnarodowy.pl.

Bułat Okudźawa był głosem pokolenia. Na jego pieśniach wychowały się miliony Polaków. Jego twórczość, tłumaczoną na wszystkie języki świata, spopularyzowali w Polsce m.in.: Agnieszka Osiecka, Wojciech Młynarski, Andrzej Mandalian, Witold Dąbrowski i poeci związani ze Studenckim Teatrem Satyryków. Pieśni Bułata Okudźawy już od lat 60-tych wykonywali najwięksi i najlepsi Polscy aktorzy. Okudźawa zresztą nigdy nie ukrywał swojej ogromnej sympatii do Polaków. Trafiał do nas szczególnie.

Zapraszamy na koncert pełen emocji i wzruszeń, podczas którego usłyszycie Państwo najbardziej znane, najważniejsze i najpiękniejsze pieśni i kultowe wręcz ballady Bułata Okudźawy, m.in.: Pieśń gruzińską, Piosenkę o niebieskim baloniku, Piosenkę o młodym ułanie, Ostatni trolejbus, Wańkę Morozowa, Puszkina, Małą orkiestrę nadziei i wiele innych doskonale znanych i lubianych piosenek. Czekaj Państwa 80 minut wzruszeń, zadumy, uśmiechów, powrotu do lat młodości oraz niesamowitych emocji przekazywanych w najlepszym poetyckim, aktorskim i muzycznym wydaniu.

Program „Najpiękniejsze pieśni i ballady Bułata Okudźawy” wykona zespół Piramidy w składzie: Piotr Kajetan Matczuk i Radosław Łaskowski. Nie czekaj z rezerwacją, kup bilet już dziś! **COK**

Targi staroci

Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy” i Cieszyński Klub Hobbystów zapraszają na kolejną w tym roku odsłonę Targów Staroci, które odbędą się 5 października w godzinach 8:00-14:00 na Targowisku Miejskim (części rolno-spożywczej), mieszczącym się przy ul. Stawowej w Cieszynie. Przypominamy, że wydarzenie odbywa się

każdą pierwszą niedzielę miesiąca od kwietnia do listopada.

Zachęcamy, by zapoznać się ze zaktualizowanym regulaminem wydarzenia dla wystawców i uczestników, który można znaleźć na stronie www.domnarodowy.pl. Wszystkim wystawcom i kupującym życzymy udanych transakcji! ◆

COK

Gwara w każdy pierwszy wtorek miesiąca

Po wakacyjnej przerwie zapraszamy na kolejne spotkanie Miłośników Gwary Cieszyńskiej pod hasłem „Rzõndzimy, rozprawiomy, śpiewomy po naszymu i ni jyny”, które odbędzie się 7 października o godz. 16:00.

Miejscem comiesięcznych spotkań jest Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego, mieszczące się na drugim piętrze

budynku Domu Narodowego. Zawsze jest jakiś temat przewodni, ale przede wszystkim chodzi o to, aby mówić „po naszymu”, aby używać gwarowych słów i zwrotów. Miłośnicy cieszyńskiej gwary spotykają się w każdy pierwszy wtorek miesiąca, aby „porzõndzić, porozprawioć aji pośpiywoć”. ◆

COK

Dobry Rok w Ogrodzie

Biblioteka Miejska w Cieszynie zaprasza 10 października o godz. 17.00 na spotkanie z Katarzyną Bellingham "Dobry Rok w Ogrodzie - zamień sezonowość w codzienność".

Katarzyna Bellingham swoją praktykę zdobywała między innymi w królewskich ogrodach samego księcia Karola (patrona ogrodów ekologicznych), natomiast edukację w polskich i angielskich szkołach specjalistycznych. Obecnie projektuje i doradza w Polsce oraz Anglii. Prowadzi swój autorski program telewizyjny "Grunto ogród" na Canal + Domo i nagrywa profesjonalny podcast ogrodniczy "Naturalnie o Ogrodach". Na YouTube prowadzi własny kanał z filmami ze swoich ogrodów i podróży.

W trakcie spotkania będzie promowała swoją najnowszą książkę "Dobry rok w ogrodzie", która jest codziennym poradnikiem dotyczącym organizacji ogrodu

i prac z tym związanych. Ma wszystko to, co według Katarzyny Bellingham, jest najistotniejsze w uprawie pięknego, zdrowego ogrodu ozdobnego wraz z jego tradycyjnymi rabatami, prerią i obsadzeniami donic, a także warzywnika, jagodnika, ogrodu ziołowego i oczywiście zakątka do uprawy kwiatów do cięcia do wazonu. Są również wybrane rośliny do wykorzystania w kuchni - zioła, owoce i warzywa - wraz z ulubionymi przepisami Autorki.

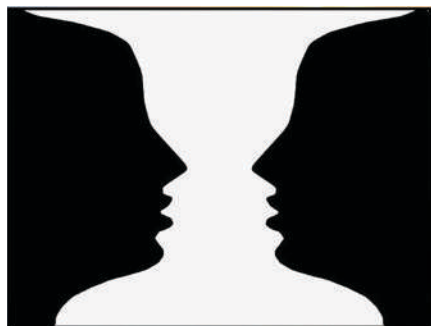
Wydarzenie jest częścią miejskiej kampanii edukacyjnej "Cieszyńska Szkoła EkoMyślenia".

Wstęp wolny. ◆

BIBLIOTEKA MIEJSKA

Więcej imprez zawsze na
WWW.CIESZYN.PL

Iluzje i złudzenia optyczne

Biblioteka Miejska w Cieszynie zaprasza 7 października o godz. 17.00 na spotkanie z dr. inż. Bogdanem Fickiem i prelekcję "Iluzje i złudzenia optyczne czyli jak oszukuje nas mózg".

Działanie ludzkiego oka jest bardzo skomplikowane i ściśle wiąże się z in-

terpretacją przekazywanych obrazów przez mózg. A co się dzieje, kiedy coś ten przekaz zaburza? Jak wpływają na nas iluzje i czy można się nie dać oszukać? Na te i inne pytania znajdą Państwo odpowiedź podczas prelekcji. ◆

BIBLIOTEKA MIEJSKA

Konkurs fotograficzny

Klub Fotograficzny "START" działający przy Oddziale PTTK "Beskid Śląski" w Cieszynie organizuje V edycję konkursu fotograficznego pn. "Drogi i ścieżki". Tematem przewodnim konkursu jest "Ziemia Cieszyńska w oczach uczniów".

W konkursie mogą uczestniczyć uczniowie ze szkół podstawowych (klasy I-IV, klasy V-VIII) oraz ze szkół ponad-

podstawowych.

Termin nadsyłania zdjęć upływa 31 października 2025 r.

Regulamin konkursu oraz karta zgłoszenia znajduje się na stronach internetowych: www.cieszyn.pttk.pl oraz www.mckskoczow.pl.

Serdecznie zapraszamy do udziału w konkursie! ●

KF "START"

KARB - festiwal sztuki trudnej

Festiwal poświęcony jest trudowi twórczego zmierzania się z najtrudniejszymi tematami ludzkiej egzystencji. Na przestrzeni dziejów artyści nieustannie odnajdywali i wyrażali w swoich dziełach fundamentalne dylematy bytu: zmagania ze zbawieniem i relacją z Bogiem, lęk przed potępieniem, doświadczenie głodu, biedy i wojny, konfrontację ze śmiercią i absurdem istnienia. Motyw vanitas - "wszystko marność" - przewija się przez sztukę jak uniwersalne memento mori.

Nasz festiwal nie koncentruje się na sztuce mrocznej czy pesymistycznej. Interesuje nas sztuka jako filtr, katalizator i konwerter - medium zdolne przekształcać cierpienie w siłę konstruktywną. Prawdziwa twórczość nie powinna nas przygniatać, lecz pomagać w wynurzeniu się z głębin. Dotyczy to zarówno twórców, jak i odbiorców ich dzieł.

Sztuka łączy ludzi i tworzy przestrzeń autentycznego porozumienia. Chcemy zbudować miejsce dialogu o trudzie jednostki

w zdezorientowanym świecie. Dążymy do stworzenia forum wysokiej jakości rozmów o najtrudniejszych kwestiach egzystencjalnych - forum wzajemnego uczenia się i wzrastania.

Karb niesie w sobie bogate znaczenia: to współczynnik wytrzymałości w inżynierii, ostra grań górskiego szczytu, ale także nacięcie, ślad pozostawiony przez doświadczenie. To słowo kryje w sobie głębokie konotacje ludzkiego losu.

Każdy z nas posiada swój indywidualny współczynnik wytrzymałości. Każdy nosi w sobie karby - nacięcia zebrane w toku życia, ślady prób i zmagających. To właśnie one łączą nas jako ludzi, niezależnie od poglądów czy statusu społecznego.

Karb czytane wspak to **brak**. Ten brak pragniemy wypełnić - dlatego gośćmi festiwalu będą między innymi paraolimpijczycy, którzy opowiedzą o swoich codziennych wyzwaniach i o tym, jak znajdują rozwiązania z perspektywy własnego doświadczenia.

WYDARZENIE będzie miało wystawy towarzyszące zlokalizowane w różnych miejscach miasta:

1. „STOPNIE DEGRADACJI”, schody przy ul. Ludwika Kluckiego, autor wystawy: Michał Kuzyk
2. „CIEPŁO/ZIMNO”, pod wiaduktem, autor wystawy: Wojciech Skibicki
3. „MOŻE KIEDYŚ UWIERZĘ”, Czarny Chodnik (pod wiaduktem), autor wystawy: Cezary Ankowski
4. „EMPATIA”, Park Pokoju, autor wystawy: Julia Skalska
5. „CISZA”, Wzgórze Zamkowe, autor wystawy: Maciej Rękosiewicz
6. „W KLATCE DEFICYTÓW”, Rynek, autor wystawy: Kosmaty Cygan
7. „PEKNIĘTA PEWNOŚĆ”, ogrodzenie ruin kamienicy ul. Głęboka, autor wystawy: Anna Hornik
8. „DROGA NADZIEI”, Park Świętej Trójcy - zbiór prac CTF. ●

ARTUR CYGAN-PORAZIŃSKI /
FUNDACJA "ANIELSKI MŁYN"

FESTIWAL
TWÓRCZOŚCI
TRUDNEJ

Ostatni weekend września!

26.9. Piątek 19:00
Klub Muzyczny ANIELSKI MŁYN
PYTKI DOŚ koncert+film

27.9. Sobota 19:00
Rynek
Prezentacje

28.9. Niedziela
13:00 Spotkanie z paraolimpijczykami
14:00 Indywidualne konsultacje z paraolimpijczykami
14:30 Prezentacja filmu dokumentalnego ANTONINA
Po projekcji spotkanie z autorem filmu!
16:00 KARB - dyskusja - podsumowanie

Podwójny jubileusz i potrójne świętowanie!

Teatr im. Adama Mickiewicza – perła Śląska Cieszyńskiego – to miejsce wyjątkowe, które w 2025 r. obchodzi swoje dwie ważne rocznice – 115-lecie istnienia (24 września 1910 odbyła się uroczyste otwarcie) oraz 80-lecie powstania Teatru Polskiego w Cieszynie – pierwszego stałego zawodowego teatru polskiego na Śląsku Cieszyńskim. Rocznicę tę zbiegają się z otwarciem 34. edycji Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego Bez Granic, którego teatr jest współorganizatorem.

Wydarzenie uświetni prezentacja głosego spektaklu "Persona. Ciało Bożeny" z Teatru Zagłębia w Sosnowcu. Tytuł z jednej strony nawiązuje do znanych spektakli Krystiana Lupy: "Persona. Marilyn" (ukazującego Marilyn Monroe w chwili, gdy światła reflektorów gasną) i "Persona. Ciało Simone" – poświęcone postaci francuskiej filozofki Simone Weil i będącego polemiką Lupy z ideą podejrzenia skrajnej ofiarności, a wsławionego tym, że w proteście przeciw reżyserowi grająca tytułową postać Joanna Szczepkowska odsłoniła przed premierową widownią nagie pośladki. Z drugiej strony spektakl przygląda się życiu ludzi teatru na prowincji, od teatralnej sprzątaczkii po aktorów z marzeniami o wielkich rolach, czekających na spotkanie z Mistrzem, reżyserem Krystianem – najlepszym z najlepszych. Spektakl ukazuje trud bycia na scenie i podejrzaną naturę poświęcania się dla niej. Imponuje wyobraźnią sceniczną, jest pełen zaskoczeń i czarnego humoru, mocny i oryginalny. Autoironiczny. Nie brakuje w nim wspaniałych ról, prawdziwych, emocjonalnych, jakże skrupulatnie przygotowanych. Uczestniczyć w polskim życiu teatralnym i nie zobaczyć sosnowieckiej "Persony" słynnego duetu Piaskowski & Sulima, byłoby chyba grzechem. To znakomity tekst i wybitne aktorstwo. Czy jest dyskursem o teatrze? Opowieścią o ludzkich marzeniach i złudzeniach? O wolności, którą tak łatwo utracić? Przekonamy się 26 września 2025 roku w Teatrze, do którego serdecznie zapraszamy!

• • •

Pamięć

6 lipca 1909 roku na Placu Koszarowym (obecnie Teatralnym) dokonano symbolicznego pierwszego wykopu pod fundament gmachu teatralnego w Cieszynie. Przypieczętowano w ten sposób niezwykle dzieło ówczesnych mieszkańców miasta – publiczną zbiórkę na rzecz tego, co wydawało się niemożliwe: rozpoczęcia budowy nowoczesnego, pięknego imponującego teatru

w Cieszynie. W tamtej epoce posiadanie przez miasto własnego teatru było świadectwem prestiżu, a o podobne budowle postarały się wcześniej Bielsko i Ostrawa. Po wielu dyskusjach z inicjatywy radnego Franza Barthy powołano w 1902 roku Towarzystwo Budowy Teatru, do którego przystąpiło 250 osób. Aby pozyskać fundusze na budowę, towarzystwo ogłosiło list do mieszkańców Cieszyna z prośbą o wsparcie. W pierwszym roku zebrano – między innymi do skarbonek ustawionych w sklepach i gospodach – aż 100 tysięcy koron, ale podwojenie tej kwoty zajęło kolejne kilka lat. Pomimo że pieniędzy jeszcze brakowało, zdecydowano o podjęciu prac. Urzeczywistnienie marzenia trwało zaledwie rok. Według projektu wiedeńskiej firmy Fellner und Helmer wybudowano pięciokondygnacyjny gmach. Urzędowy odbiór budynku nastąpił 19 września 1910, a 24 września odbyło się jego uroczyste otwarcie, które uczczono premierą sztuki Franza Grillparzera „Wellen des Meeres und der Liebe” (Fale morza i miłości) w reżyserii Oskara Gärtnera. Reżyser był równocześnie pierwszym dyrektorem stałego niemieckiego teatru w Cieszynie, który tego dnia rozpoczął swoją działalność. W trakcie inauguracji podkreślano, że nowy gmach ma służyć wyłącznie niemieckiej sztuce. Udało się to tylko przez 10 lat. Kiedy po I wojnie światowej Cieszyn znalazł się w granicach Polski, teatr prowadziło nadal Niemieckie Towarzystwo Teatralne (przekształcone z Towarzystwa Budowy), jednak wobec zmniejszenia dotacji miejskiej było ono zmuszone dzielić się sceną z Towarzystwem Teatru Polskiego. Dzięki temu na cieszyńskiej scenie pojawiły się polskie przedstawienia. Pierwsza była „Zemsta” Aleksandra Fredry w wykonaniu krakowskiego Teatru im. Juliusza Słowackiego zaprezentowana 14 grudnia 1920 roku. W czasie II wojny światowej Cieszyn włączono do III Rzeszy, a upaństwowiony teatr kontrolowało ministerstwo propagandy Goebbelsa. W latach 1940–41 Niemcy przeprowadzili w nim pierwszy generalny remont – między innymi zamontowano wówczas scenę obrotową.

W 1945 roku pojawiła się inicjatywa powołania w Cieszynie stałego zawodowego teatru polskiego, działającego w gmachu przy pl. Teatralnym. Tego zadania podjął się pochodzący z Warszawy aktor i reżyser, uczestnik powstania warszawskiego Stanisław Kwaskowski. 18 października 1945 roku w jego reżyserii odbyła się premiera komedii „Pan Jowialski” Aleksandra

Fredry. Napis na afiszu dumnie głosił: „Teatr Polski w Cieszynie”. Była to pierwsza tego typu instytucja polska na terenie Śląska Cieszyńskiego. Filialną sceną nowo powstałej placówki kultury miał być teatr w Bielsku, dlatego oficjalnie nazywała się Teatr Polski Cieszyn-Bielsko. Kiedy granica państwowa została ostatecznie ustalona na Olzie, Stanisław Kwaskowski przeniósł do Bielska siedzibę główną, a miasta w nazwie teatru zamieniono miejscami. Następca Kwaskowskiego na stanowisku dyrektora, Aleksander Gąsowski, rozpoczął transgraniczną współpracę teatralną. Między innymi współpracował z działaczami Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego i dyrekcją teatru w Czeskim Cieszynie przy tworzeniu Sceny Polskiej.

W latach 1961–1977 cieszyński teatr przekazano w zarząd miasta. Był w tym okresie placówką wyłącznie impresaryjną, goszczącą nie tylko występy teatrów dramatycznych (m.in. z Sosnowca), koncerty czy programy estradowe, ale też Operę Śląską z Bytomią i Operetkę Śląską z Gliwic, których występy cieszyły się wielkim powodzeniem. Był też areną lokalnych środowisk artystycznych. Szczególnym wydarzeniem była prapremiera opery ludowej Jana Sztwiertni „Szałańczy” (1967), przygotowana siłami zespołu muzycznej i Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej.

W latach 1977–1979 przeprowadzono kolejny kompleksowy remont budynku, który ponownie został włączony w struk-

turę teatru państwowego działającego w Bielsku-Białej, w którego nazwie znowu pojawiły się słowa „Bielsko-Cieszyn”. Epoka ta rozpoczęła się od premiery adaptacji „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza (5 listopada 1979, reż. Wojciech Jesionka). Teatr pokazywał wówczas głównie własne spektakle, działalność impresaryjna zeszła na dalszy plan. W 1993 roku Teatr im. A. Mickiewicza wrócił pod skrzydła miasta Cieszyna. Odtąd ponownie łączył impresaryjny model pracy ze służbą dla miasta, jego mieszkańców i lokalnych twórców kultury. Pod kierunkiem Andrzeja Łyżbickiego prezentował obok komercyjnego repertuaru, budzącego niekiedy skrajne emocje, również propozycje ambitniejsze, czasem organizowane w formie „dni” (wyróżniono tak m.in. Teatr Witkacego z Zakopanego czy warszawskie – Kwadrat, Ateneum, Polonia), prowadził edukację teatralną i wspierał społeczny ruch kulturalny (występy Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej, jasełka i widowiska pasyjne Amatorskiego Zespołu Teatralnego parafii św. Elżbiety, popisy szkoły muzycznej i inne). Stał się też miejscem prestiżowych festiwali i przeglądów teatralnych, filmowych i muzycznych, także

o randze międzynarodowej.

• • •

Dziś i jutro

Kierująca teatrem od 2023 Katarzyna Dendys-Kosecka wzbogaca ten dorobek nowymi pomysłami. Powszechną uwagę zwraca program poszerzający ofertę o zjawiska z zakresu kultury wysokiej, nazywany Klasyka nad Olzą. Ten cykl prestiżowych koncertów zainaugurował wirtuoz fortepianu Rafał Blechacz. Wydarzeniem stała się też inicjatywa pierwszej w historii koprodukcji z teatrem w Czeskim Cieszynie, dwujęzyczna inscenizacja „Romea i Julia” (reż. Konrad Dworakowski), za którą obydwie instytucje zostały nagrodzone Złotą Maską – nagrodą teatralną województwa śląskiego. Te działania doceniają wdzięczni widzowie – co roku cieszyński teatr odwiedza blisko 80 tysięcy widzów.

Ten wiekowy budynek mówi do nas o mieście. O czasach, w których powstał i działał. O ambicjach projektantów, budowniczych i mieszkańców, artystów, dyrektorów i widzów. Jest symbolem historii, dawnych politycznych konfliktów i dyfuzji kultur. Stanowi temat odwiecznej cieszyńskiej dyskusji, czy lepszy własny zespół,

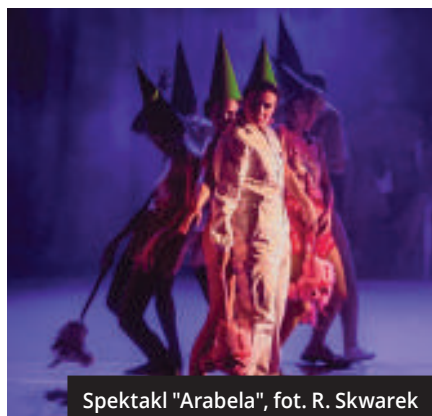
czy impresariat. Ale przede wszystkim jest znakiem lokalnej dumy.

W 1975 roku, pół wieku temu, jego wnętrza zagrały w filmie Andrzeja Wajdy „Ziemia obiecana”. Widownię wypełnili statyści z Cieszyna, setki osób, wielu do dzisiaj wspomina tę przygodę. Wczesnokapitalistyczna Łódź ma w filmie Wajdy twarze cieszyńskich mieszkańców, uczniów szkół średnich, a nawet, jak głosi anegdota, stałych bywalców miejscowych barów i spelunek. W 2025 roku wewnątrz teatru stały się sceną najnowszy film Pawła Pawlikowskiego, laureata Oscara za „Idę”. Ta międzynarodowa produkcja o życiu Thomasa Manna nosi roboczy tytuł „Vaterland”. Może też przejść do lokalnej legendy?

Dwa lata po wizycie ekipy Wajdy rozpoczął się największy dotąd remont cieszyńskiego teatru. Czy produkcja Pawlikowskiego też coś zwiastuje? W każdym razie, nie wiedząc jeszcze o wizycie filmowców, z inicjatywy dyrektora Dendys-Koseckiej władze miasta powołały zespół do spraw rewitalizacji budynku, który pracuje nad koncepcją remontu i równocześnie szuka pieniędzy na jego realizację... ◆

TEATR IM. A. MICKIEWICZA

Festiwal Teatralny Bez Granic – nasze typy

Spektakl „Arabela”, fot. R. Skwarek

Oprócz Persony. Ciała Bożeny, którym Teatr im. A. Mickiewicza obchodzi swój podwójny jubileusz, w programie tego- rocznego festiwalu jest kilka propozycji, których na pewno nie wolno przegapić.

Wśród propozycji polskich to z pewnością szalenie zabawna Arabela, przedstawienie studentów wrocławskiej AST, oraz pierwszy raz na festiwalu prezentowane dzieło Mai Kleczewskiej, czyli poruszające Ocalone w wykonaniu Agnieszki Przepiórskiej. O gwiazdorskiej Zemście z warszawskiej Komedii, z rewelacyjnym Maciejem Stuhrem w roli Papkina nawet nie wspominamy, bo trzeba mieć szczęście, by zdobyć bilet. Z propozycji czeskich nie można pominąć obydwu sztuk granych w „Mickiewiczzu”. To Pluto, komedia z praskiego Teatru Na-

rodowego, w której głównym środkiem wyrazu jest pantomima, dzięki czemu nie trzeba znać czeskiego, by się dobrze bawić. Jako że to spektakl finałowy, można znaleźć się wśród pierwszych osób, które poznają werdykt jury festiwalu. Wcześniej, 1 października – Drżim ti miasto, brawurowe przedstawienie legendarnej Husy na prowózku z Brna, które jest jednocześnie pełnym energii muzycznym koncertem. Nie do przegapienia jest też koncert w sensie ścisłym, z którym wystąpi laureatka Fryderyków Daria ze Śląska – artystka od wizyty w Cieszynie rozpoczyna swoją jesienną trasę.

Przedstawienie plenerowe, stały punkt festiwalowego programu, mają swoich deklarowanych wielbicieli. Tym razem będzie to dzieło niezwykle – „uliczne”, widowiskowa impresja na temat Hioba, inspirowana poematem Karola Wojtyły, zagości na dziedzińcu Zamku Cieszyn w wykonaniu teatru Woskresinnia ze Lwowa. Oczywiście wstęp wolny, co więcej – wolno fotografować!

Nie trzeba biletów na festiwalowe spotkania (choć organizatorzy proszą o rezerwację miejsc). Trudno powiedzieć, które będzie najciekawsze. Czy Popołudnie Mistrza z Michałem Żadara – reżyserem warszawskiej Zemsty, który właśnie podjął się artystycznej reanimacji Teatru Polskiego we Wrocławiu? Czy spotkanie z prawnikiem Fredry Maciejem Szeptyckim, informa-

tykiem, który w zrujnowanym pałacu w Łaszczowie tworzy Dom Komedii Aleksandra Fredry? Przypuszczamy, że największe zainteresowanie może wzbudzić Spojrzenie na Helmuta Kajzara, skoro ten wybitny reżyser i pisarz był „stela” i pochowany jest na cieszyńskim cmentarzu. Sylwetkę ojca przypomni jego córka Paula, artystka fotografii, która przedstawi również fragment filmu dokumentalnego, który o tym „człowieku pogranicza” tworzy, docierając do własnych korzeni.

Organizatorem festiwalu jest tradycyjnie stowarzyszenie Solidarność Polsko-Czesko-Słowacka – Oddział Regionalny w Cieszynie, a ze strony czeskiej – stowarzyszenie Člověk na hranici z Czeskiego Cieszyna. Przedsięwzięcie finansowane jest ze środków: Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego; Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP pozyskanych przez SPCZS w konkursie „Forum Polsko-Czeskie na rzecz zbliżenia społeczeństw, pogłębianej współpracy i dobrego sąsiedztwa 2025”, a także z grantów Miasta Cieszyna, Powiatu Cieszyńskiego, Samorządu Województwa Śląskiego i grantu Funduszu Wyszehradzkiego. Granty ministerialne, wojewódzkie i miejskie zdobyła również strona czeska. Organizatorzy pozyskali też sponsorów biznesowych. ◆

ORG.

O okolicznościach śmierci księcia Fryderyka Wilhelma (cz. I)

Książę Fryderyk Wilhelm, najmłodszy z dzieci cieszyńskiego księcia Adama Wacława i kurlandzkiej księżniczki Elżbiety Ketler, przyszedł na świat 9 listopada 1601 roku na cieszyńskim zamku. Przyszłość i kariera następcy cieszyńskiego tronu została zdeterminowana przez zmianę wyznania, której dokonał jego ojciec 24 grudnia 1609 roku.

Wraz z przyjęciem katolicyzmu przez księcia Adama Wacława nastąpił wzrost jego pozycji politycznej, cesarz bowiem obdarzył go już w roku 1611 dowództwem śląskiego pospolitego ruszenia, zaś w roku 1617 mianował starostą generalnym Śląska. Fryderyk Wilhelm zyskał możnych protektorów – władcę Bawarii Maksymiliana I oraz króla Hiszpanii Filipa III. Młody książę opuścił rodzinny Cieszyn w 1614 roku, udając się do Monachium, gdzie odebrał staranną edukację w Gimnazjum Jezuitów, choć przed konwersją ojca nad jego wykształceniem czuwał wielki śląski humanista Baltazar Exner. Księcia wspierali również kolejny hiszpański władca, król Filip IV oraz infantka Izabela, namiestniczka Niderlandów Hiszpańskich. Śmierć ojca w roku 1617 nie spowodowała powrotu do Księstwa Cieszyńskiego, książę żył na najznamienitszych dworach Europy w Madrycie i Brukseli, a u boku Maksymiliana I walczył przeciwko Czechom w bitwie pod Białą Górą w 1620 roku. Echa tego strasznego konfliktu dotarły do Księstwa Cieszyńskiego, wiosną roku 1621 będące na służbie cesarskiej wojska neapolitańskie obsadziły szanice jabłonkowskie. Dopiero jednak klęska okupującego księstwo orędownika protestantyzmu, Jana Jerzego Hohenzollerna, zadana pod koniec roku 1622, pozwoliła księciu Fryderykowi Wil-

helmowi na powrót do ojcowizny w drugiej połowie 1623 roku. Wtenczas wraz ze zwycięstwami Habsburgów kariera księcia nabierała rozpędu, w roku 1624 Fryderyk Wilhelm objął dowództwo wojsk śląskich, co upamiętnił inskrypcją pozostawioną na cieszyńskim zamku. Ów epigraf szczęśliwie został odnaleziony przez architekta Komory Cieszyńskiej, Albina Prokopa i przetrwał do dziś w zbiorach Muzeum jako jedna z nielicznych pamiątek po cieszyńskim dynastie. Książę nie zabawił jednak długo w rodzinnych stronach, bowiem już w styczniu 1625 roku wyruszył do Niderlandów, aby wziąć udział w oblężeniu Bredy, gdzie dotarł w kwietniu, oddając się pod komendę słynnego kondotiera Ambrosio Spinoli. Miasto zdobyte zostało 2 czerwca, próżno jednak szukać podobizny księcia na słynnym obrazie Poddanie Bredy Diego Velázqueza z roku 1635. Uśmiecham się jednak do siebie w myślach, że może kiedyś ktoś zidentyfikuje postać cieszyńskiego księcia na tym słynnym dziele.

Służbą w czasie wojny trzydziestoletniej cieszyński książę spłacał swój dług wobec możnych protektorów – króla Hiszpanii Filipa IV oraz księcia bawarskiego Maksymiliana I, ale też otwierał sobie wrota do wielkiej kariery. I tylko można nam dziś gdybać jak ta by się potoczyła, gdyby nie przedwczesna śmierć, która dosięgła księcia w drodze powrotnej do Księstwa Cieszyńskiego w odległej Kolonii. Tamże książę wraz ze swoją świtą zatrzymał się w gospodzie Zum Gülich przy Waidmarkt. Wybitny znawca dziejów Śląska Norbert Conrads wskazywał na wzmianki o zarazie w tym czasie panującej w Kolonii i okolicy. Dr Radim Jež z Muzeum Těšínska wskazuje jednak, że książę podupadł na zdrowiu już podczas

ryc. 1

oblężenia Bredy, kiedy w obozie Ambrosio Spinoli szalała okrutna dżuma. 19 sierpnia 1625 roku między godziną 19:00 a 20:00, przeczuwając kres swego młodego żywota, w obecności 7 świadków oraz notariusza Joachima Greutera książę Fryderyk Wilhelm podyktował testament, w którym niezwykle przytomnie zapisał księstwo cieszyńskie swej siostrze, księżnej Elżbiecie Lukrecji. Ten akt, dokonany niejako wbrew czeskiemu prawu lennemu, oraz przywilej uzyskany u króla Władysława Jagiellończyka w 1498 roku przez księcia Kazimierza II, zezwalający na dziedziczenie księstwa cieszyńskiego także w linii żeńskiej do czwartego pokolenia, umożliwiły księżnej przejęcie władzy w księstwie (choć spór prawny z cesarzem toczył się do grudnia roku 1638), a tym samym przedłużenie piastowskiego panowania na Cieszynie do roku 1653. ♦ (c. d. n.)

JAN PAWEŁ BOROWSKI / MŚC

Rycina 1 - nadproże z zamku cieszyńskiego z łacińską inskrypcją upamiętniającą objęcie dowództwa nad śląską armią przez księcia Fryderyka Wilhelma / Zbiory MŚC, Fot. K. Firla.

Treść inskrypcji w tłumaczeniu na polski:

Fryderyk Wilhelm z Bożej łaski na Śląsku książę cieszyński i Wielkiego Głogowa jak również naczelny dowódca wojsk pierwszej części Śląska [kamień ten] położył w roku 1624.

Inauguracja Nowego Roku Akademickiego 2025/2026

Stowarzyszenie Cieszyński Uniwersytet III Wieku zaprasza na Inaugurację Nowego Roku Akademickiego 2025/2026, która odbędzie się 8 października 2025 r., o godz. 16:00 w Teatrze im. A. Mickiewicza w Cieszynie.

W programie uroczystości:

■ Chór Cieszyńskiego Uniwersytetu III Wieku (dyrygent – Julia Wójtowicz);

■ Wykład inauguracyjny "Praktyka i umiejscowienie, czyli jak społeczności lokalne kształtują swoją odporność" (dr hab. Katarzyna Marcol, prof. UŚ, Dziekan Wydziału Sztuki i Nauk o Edukacji w Cieszynie);

■ "Muzyczny Kabaret w Doborowym Towarzystwie" (koncert w wykonaniu Kameralnego Zespołu Śpiewaczego TA Grupa – Republika Czeska). ♦

UTW

3-5 PAŹDZIERNIKA 2025

WEEKEND Z SENIOREM

W ZAMKU CIESZYN

PROGRAM:

Miejsce: **Oranżeria Zamku Cieszyn**

PIĄTEK, 03.10.

10:00 – 12:00

Kreatywny upcycling - wspólne szycie dekoracji jesiennych /
Katarzyna Andrychowska, Ewelina Paluch-Dziadek

10:00 – 11:00

**Jesienne pogaduchy przy piekarniku -
wymiana doświadczeń i przepisów /**
Natalia Rzeźniczek-Riess

11:00 – 12:00

**Pieczenie łączy - międzypokoleniowe warsztaty
jesiennych wypieków /** Natalia Rzeźniczek-Riess

12:00 – 14:00

**Literkowi superbohaterowie - międzypokoleniowe
warsztaty drukarskie /** Urszula Bracka, Anna Rusinek

12:00 – 14:00

Czar akwareli - wspólne malowanie / Agnieszka Wdówka

12:00 – 14:00

Wyplatane opowieści - warsztaty plecionkarskie /
Aleksandra Mendroch

10:00 – 12:00

Fotobudka

SOBOTA, 04.10.

10:00 – 12:00

Zdrowy kręgosłup i oddech - wspólne ćwiczenia /
Bogusława Donocik, fizjoterapeutka / ***budynek B Zamku Cieszyn**

12:00 – 13:00

LatteArt - sztuka malowania na kawie / Klubokawiarnia Presso

13:00 – 14:00

Cyberbezpieczeństwo - aktywny senior w sieci /
Asp. Kamil Przewieźlik, profilaktyk /
Komenda Powiatowa Policji w Cieszynie

14:00 – 15:00

Seniorstwo - początek nowego /
Ewa Knight, opiekun osób starszych

NIEDZIELA, 05.10.

12:00 – 17:00

**Międzypokoleniowa strefa kreatywna - rodzinna strefa gier
i dobrej zabawy /** Mały hall, Oranżeria

Wydarzenie jest bezpłatne *wyjątek: warsztaty LatteArt – 15 zł / 1 os.

Od 3.10 do 5.10.2025
bezpłatne wejście na
Wieżę Piastowską dla
osób 60+

**Liczba miejsc ograniczona.
Obowiązują zapisy:**
amendroch@zamekcieszyn.pl,
nriess@zamekcieszyn.pl

Województwo
Śląskie

zamek cieszyn

Cieszyn
roślina w sercu

Zamek Cieszyn jest instytucją kultury współprowadzoną
przez Samorząd Województwa Śląskiego

SŁODKO W ZAMKU CIESZYN

Ostatni weekend lata pachniał w Cieszynie **tradycyjnym strudlem!**

W niedzielę, 21 września, w Zamku Cieszyn odbył się finał konkursu pieczenia strudla im. Kingi Iwanek-Riess, a także warsztaty i pokazy przygotowywania tego jednego z najbardziej rozpoznawalnych cieszyńskich wypieków.

fot. Zamek Cieszyn

To był niezwykle smaczny dzień, podczas którego teren wokół repliki cieszyńskiego tramwaju pachniał pieczonymi jabłkami i na każdym kroku przypominał, jak ważne i cenne jest pielęgnowanie lokalnej kultury oraz tradycji. Zainteresowanie warsztatami i pokazem przerosło oczekiwania organi-

zatorów, a sam konkurs przyciągnął prawdziwych mistrzów cukiernictwa.

Nic więc dziwnego, że jury stanęło przed trudnym zadaniem wyboru najlepszych wypieków. Ostatecznie wyróżniono autorki trzech strudli, które zachwyciły pod każdym względem: I miejsce – Paulina Folwarczny, II miejsce – Urszula Owczarzy, III miejsce – Wanda Glajcar. Laureatki otrzymały cenne nagrody: za pierwsze miejsce – ręcznie zdobioną cieszyńską trówę, a za drugie i trzecie – odpowiednio zestaw obiadowy i kawowy ufundowane przez Porcelanę Bogucice.

– Dziękuję wszystkim za ogromne zainteresowanie tegoroczną edycją konkursu i warsztatów, których bohaterem był strudel – „król cieszyńskich wypieków” i jeden z najbardziej charakterystycznych śląskich deserów. Wielkie podziękowania należą się także Natalii Rzeźniczek-Riess z Zamku Cieszyn, która podzieliła się swoimi umiejętnościami oraz rodzinnymi sekretami kulinarnymi – podkreśla Magdalena Chorąży-Suchy, dyrektor Zamku Cieszyn. ♦

ZAMEK CIESZYN

fot. Zamek Cieszyn

fot. Zamek Cieszyn

Październik Miesiącem Świadomości **Raka Piersi**

Październik to czas, w którym szczególnie przypominamy o profilaktyce raka piersi. Z tej okazji zapraszamy wszystkich mieszkańców do udziału w prozdrowotnej akcji „Rusz się po zdrowie w Różowy Październik”. Akcja objęta jest Honorowym Patronatem Burmistrza Miasta Cieszyna.

♦ ♦ ♦

Na czym polega akcja?

Wystarczy, że będziesz regularnie biegać lub maszerować (Nordic Walking) – gdzie chcesz i ile chcesz. Liczy się systematyczność i dobre chęci! Wyniki będziemy raportować w wydaniu na FB.

♦ ♦ ♦

Przewidujemy rywalizację w kilku kategoriach:

■ **najwięcej przebytych kilometrów biegiem** (kategorie: kobiety, mężczyźni, dzieci)

■ **najwięcej przebytych kilometrów marszem (Nordic Walking)** (kategorie: kobiety, mężczyźni, dzieci)

Dla najbardziej wytrwałych uczestników, którzy będą aktywni **przez wszystkie 31 dni października**, przewidziana jest **specjalna nagroda!**

Dlaczego warto? Bo **ruch to profilaktyka, a profilaktyka to życie**. To także świetna okazja, by zadbać o swoje zdrowie i zachęcić do tego bliskich.

W ramach akcji planowane są również: przyjazd **Mammobusu**, **spotkania edukacyjne**, oraz inne **wydarzenia**

sportowo-profilaktyczne.

Wszystkie szczegóły oraz bieżące informacje dostępne będą w wydaniu na Facebooku - nazwa wydarzenia: **Rusz się po zdrowie w Różowy Październik**.

Oficjalne zakończenie akcji odbędzie się w listopadzie na biegu Cieszyńska Godzinówka.

Patronat medialny: ox.pl i radio90.pl. ♦

ORG.

TRZY PROJEKTY ETWINNING, TRZY NAGRODY

Międzynarodowy sukces SP5 w Cieszynie!

Szkoła Podstawowa nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi w Cieszynie może pochwalić się wyjątkowym osiągnięciem – aż trzy międzynarodowe projekty eTwinning realizowane w roku szkolnym 2024/2025 zostały uhonorowane Krajową Odznaką Jakości.

To prestiżowe wyróżnienie przyznawane jest projektom, które wyróżniają się innowacyjnością, wysokim poziomem pracy i zaangażowaniem uczniów oraz nauczycieli. Program eTwinning jest częścią europejskiego programu edukacyjnego Erasmus+, finansowanego przez Komisję Europejską. Krajową Odznakę Jakości (National Quality Label) przyznaje Krajowe Biuro eTwinning, które w Polsce działa przy Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji (FRSE) – Narodowej Agencji Programu Erasmus+.

Podczas realizacji projektu "Friends Around the World" uczniowie klas 1–4 nawiązywali kontakty z dziećmi z 9 krajów Europy. Wspólnie tworzyli kartki, plakaty, nagrywali filmy i uczestniczyli w spotkaniach online – wszystko po angielsku! Dzięki temu uczyli się języka w praktyce i poznawali inne kultury. "Discovering the Kamishibai" był to projekt inspirowany japońskim teatrem obrazkowym Kamishibai, który

połączył sztukę, opowiadanie historii i pracę zespołową. Dzieci przygotowały wspólną, wielojęzyczną opowieść i rozwijały kreatywność oraz kompetencje cyfrowe. Natomiast "(MFP) ECO CHAMPS" to projekt o ekologii, w którym uczniowie z Polski, Grecji, Włoch i Rumunii wspólnie uczyli się, jak dbać o środowisko. Tworzyli e-booki, gry i plakaty zachęcające do życia w stylu eko. Każdy z projektów był okazją do nauki przez działanie, rozwijania pasji i współpracy ponad granicami. Koor-

dynatorką wszystkich trzech inicjatyw była p. Joanna Duda-Kazimierowicz, nauczycielka języka angielskiego.

– Dla uczniów to była prawdziwa przygoda. Uczyli się języka, poznawali świat i zobaczyli, że mogą współpracować z rówieśnikami z innych krajów – mówi nauczycielka.

Gratulujemy całej społeczności SP5! To kolejny dowód na to, że szkoła może być miejscem nowoczesnej, otwartej i inspirującej edukacji. ■

SP5

GALA CIESZYŃSKIEGO SPORTU

Trener Janusz Widzik ze złotą odznaką

fot. MPT Delfin Cieszyn

Z radością informujemy, że Pan Janusz Widzik (prezes zarządu Młodzieżowego Towarzystwa Pływackiego "Delfin Cieszyn") uhonorowany został złotą odznaką „Za Zasługi dla Sportu” przyznaną przez Ministra Sportu i Turystyki. Wręczenie odznaki odbyło się podczas Gali Sportu, która miała miejsce we wtorek, 16 września w Starostwie Powiatowym w Cieszynie.

Podczas uroczystości uhonorowano również szkoły i sportowców z naszego miasta. Gmina Cieszyn zdobyła II miejsce w klasyfikacji ogólnej gmin, we wspólnym wodniactwie sportowym dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2024/2025.

Podczas Gali nagrodę odebrali przedstawiciele:

- Szkoły Podstawowej nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi im. Janusza Korczaka w Cieszynie za zajęcie III miejsca w Igrzyskach Dzieci,
- Szkoły Podstawowej nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. 4 Pułku Strzelców Podhalańskich w Cieszynie za zajęcie II miejsca w Igrzyskach Młodzieży,
- II Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Cieszynie, I Liceum Ogólnokształcące im. Antoniego Osuchowskiego w Cieszynie oraz Zespołu Szkół im. Władysława Szybińskiego w Cieszynie za zajęcie I, II i III miejsca w Licealiadzie.

Wśród docenionych sportowców zna-

leżli się również mieszkańcy Cieszyna i zawodnicy cieszyńskich klubów. Wyróżnienia odebrali:

- Małgorzata Kawulok (pchnięcie kulą i rzut dyskiem, IKS Cieszyn),
- Andrzej Łukasiak (biegi, IKS Cieszyn),
- Joachim Krężelok (rzut oszczepem, IKS Cieszyn),
- Grzegorz Madzia (rzut dyskiem, IKS Cieszyn),
- Maria Juroszek (armwrestling, Federacja Armwrestling Polska).

Ponadto w Plebiscycie na Najlepszego Sportowca, Drużynę i Trenera Powiatu Cieszyńskiego organizowanego przez Tygodnik „Głos Ziemi Cieszyńskiej” uhonorowani zostali: Maria Juroszek (2), Maja Wysocka (3) oraz drużyna hokeja HC Pantery Cieszyn (3).

Raz jeszcze gratulujemy wszystkim nagrodzonym i trzymamy kciuki za kolejne osiągnięcia. Pełne wyniki: <https://www.powiat.cieszyn.pl/aktualnosci/najlepsi-sportowcy-nagrodzeni2>. ■

BSK

Rowerowa podróż z Pucka do Cieszyna

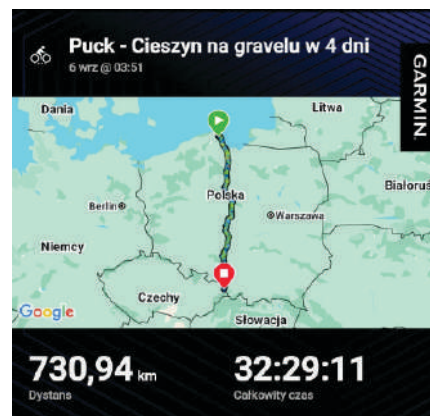

fot. KPM

Cieszyn jest świetnym miejscem do wypoczynku. Można tu dotrzeć koleją, autobusem, samochodem i... rowerem - nawet z partnerskiego miasta Pucka. Na taki nieco szalony pomysł wpadł Bartłomiej Kamiński (pracownik Urzędu Miasta Puck), który w 4 dni (od 6 do 9 września) przejechał rowerem typu gravel 730 km z Kaszub na Śląsk Cieszyński.

Trasa prowadziła m. in. przez Gdańsk, Grudziądz, Toruń, Włocławek, Uniejów, Sieradz i Gliwice po lokalnych drogach asfaltowych, szlakach rowerowych i drogach nieutwardzonych. Dzienny dystans wynosił od 161 do 216 km. Po dotarciu do celu i odpoczynku była okazja na spotkanie z Burmistrzem Cieszyna Gabrielem Staszewiczem oraz pracownikami Wydziału Kultury i Promocji Miasta.

„Bardzo lubię przebywać w Cieszynie zarówno służbowo jak i prywatnie. To

wspaniałe miasto z wyjątkową historią, masą atrakcji, świetną ofertą dla turystów. Idealna baza na wycieczki rowerowe po Śląsku Cieszyńskim i Beskidzie Śląskim. Na kolejny wyjazd do Cieszyna na pewno zabiorę rower” - zapewnia Bartek. **KPM**

Regularna pielęgnacja przynosi efekty

To dobra wiadomość zarówno dla zawodników, jak i kibiców, którzy cenią sobie estetykę i jakość sportowych zmagañ. Murawa na Stadionie Miejskim przy al. Łyska z dnia na dzień prezentuje się coraz lepiej. Dzięki regularnej pielęgnacji, odpowiedniemu nawodnieniu oraz regularnemu koszeniu, trawa odzyskuje swoją gęstość, sprężystość, intensywną zieleń i gęstość.

Przypomnijmy - koñcem lipca na Stadionie Miejskim przy al. Łyska miała miejsce kolejna już wizyta groundsmana z firmy Emerald. Z kolei 14 sierpnia zostały przeprowadzone zabiegi pielęgnacyjne murawy: aeracja oraz wertykulacja. Zabiegi przeprowadziła profesjonalna firma, która od wielu lat zajmuje się utrzymaniem

boisk na całym Śląsku. Przeprowadzanie aeracji (napowietrzania gleby) i wertykulacji (pionowego nacinania darni) na boiskach piłkarskich jest niezbędne do utrzymania równowagi biologicznej i fizycznej gleby, a tym samym zapewnienia trwałości i jakości pokrywy trawiastej. Ich zaniedbanie prowadzi do degradacji murawy i pogorszenia warunków gry. Choć bezpośrednio po aeracji i wertykulacji powierzchnia boiska wygląda na naruszoną i mniej estetyczną, jest to efekt krótkotrwały i naturalny. W ciągu kilku do kilkunastu dni (w zależności od warunków pogodowych i intensywności zabiegu) murawa w pełni się regeneruje i wraca do pierwotnego stanu, a często nawet zyskuje lepszą jakość - gęstość,

sprężystość i odporność na uszkodzenia mechaniczne.

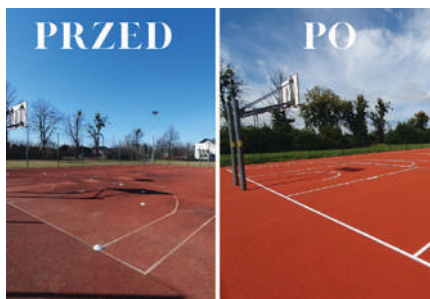
Warto więc podkreślić, że w efekcie przeprowadzonych działań pielęgnacyjnych murawa zyskuje na estetyce - prezentując się wyjątkowo atrakcyjnie, z równomiernym pokryciem, intensywną barwą oraz jednolitą strukturą, co zdecydowanie podnosi ogólną jakość stadionu. **BSK**

fot. BSK

Boisko gotowe na wielkie emocje!

Mamy świetne wieści dla wszystkich miłośników aktywności fizycznej - w

Cieszynie dzieją się dobre rzeczy! Przy Szkole Podstawowej nr 6 z Oddziałami Przedszkolnymi, zlokalizowanej przy ul. Katowickiej, zakończyła się modernizacja boiska wielofunkcyjnego „Moje Boisko - Orlik 2012”. Stara nawierzchnia o powierzchni 623 m² przeszła prawdziwą metamorfozę - teraz to zupełnie nowa przestrzeń, gotowa na sportowe emocje!

Co się zmieniło?

- Zdemontowano i zutylizowano starą nawierzchnię;
- Powstała nowoczesna, natryskowa na-

wierzchnia w kolorze ceglastym;

■ Odmalowano linie do gry w koszykówkę, siatkówkę i piłkę ręczną.

To wszystko sprawia, że uczniowie, mieszkańcy i sportowcy zyskali jeszcze lepsze warunki do treningów, zabawy i rekreacji!

Inwestycja została zrealizowana w ramach programu modernizacji kompleksów sportowych „Moje Boisko - ORLIK 2012” - Edycja 2024, a dofinansowanie z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej wyniosło 86 159,00 zł. Całkowity koszt inwestycji to 216 454,99 zł. **BSK**

MOCNE ROZPOCZĘCIE SEZONU

Dziewięć medali dla cieszyńskiego Kyokushin na XI Turnieju SARI CUP

Świetny występ zanotowali zawodnicy Cieszyńskiego Klubu Karate Kyokushin podczas XI Turnieju Karate Kyokushin SARI CUP, który odbył się w dniu 20 września 2025 roku w Żorach. W zawodach wzięło udział około 235 zawodników z 34 klubów. Barw Cieszyńskiego Klubu Karate Kyokushin broniło ośmiu zawodników: Mirosław Urbanek, Maksymilian Wojtas, Lena Santarius, Adam Malina, Adam Szydłowski, Karolina Wachholz, Kamila Niemiec i Jan Malina. Cieszyńscy zawodnicy stawali na podium aż dziewięć razy zdobywając trzy złote, dwa srebrne i cztery brązowe medale.

• • •

Złoty medal zdobyli:

■ **Maksymilian Wojtas** – w kategorii kumite juniorów do 65 kg. Maksymilian w walce ćwierćfinałowej uzyskał znaczącą przewagę przeprowadzając liczne kombinacyjne ataki technikami ręcznymi i nożnymi, co potwierdzili sędziowie jednogłośnie w swoim werdykcie przyznając mu zwycięstwo po zakończeniu pojedynku. Druga walka została rozstrzygnięta przez Maksymiliana przed czasem (ippon) za sprawą dwukrotnego trafienia rywala okężnym kopnięciem na głowę. Starcie finałowe przebiegało od początku dla Maksymiliana bardzo pomyślnie za sprawą uzyskiwanej

przewagi, która powiększała się wraz z czasem trwania walki. Ta przewaga dała Maksymilianowi możliwość wypracowania skutecznej kombinacji, w wyniku której zaliczył trafienie rywala okężnym kopnięciem na głowę (waza-ri) co przyniosło mu ostatecznie zwycięstwo w tej kategorii.

■ **Lena Santarius** – w kategorii kumite junierek młodszych do 50 kg. W drodze do złotego medalu musiała pokonać trzy rywalki. Pierwszy pojedynek rozstrzygnęła zdobywając waza-ri przyznane za celne trafienie swojej rywalki okężnym wysokim kopnięciem na głowę. Lena w walce półfinałowej zwyciężyła i to przed czasem (ippon) poprzez trafienie okężnym kopnięciem na głowę i następnie niskie kopnięcia, którymi wyeliminowała przeciwniczkę z dalszych zmagani. Walkę finałową Lena również rozstrzygnęła na swoją korzyść przed czasem poprzez konsekwentne wyprowadzanie silnych niskich kopnięć, którymi wielokrotnie trafiała i znokautowała swoją rywalkę okazując się tym samym najlepszą zawodniczką w swojej kategorii.

■ **Karolina Wachholz** – w kategorii kumite młodszek do 52 kg. W walce ćwierćfinałowej Karolina wyprowadziła celne okężne kopnięcie na głowę za co przyznane jej została waza-ri i zapewniło awans do dalszej rundy. Walkę półfinałową Karolina

rozstrzygnęła podobnie jak swoją pierwszą walkę poprzez zdobyte waza-ri za skuteczne kopnięcie okężne na głowę. W finale Karolina spotkała się ze swoją klubową koleżanką Kamilą. Regulaminowy czas walki nie wyłonił zwycięzcy, sędziowie więc zarządzili dogrywkę. W dogrywce, po bardzo wyrównanej i zaciętej walce Karolina odniosła zwycięstwo i zdobyła złoty krążek w swojej kategorii.

• • •

Srebrne medale zdobyli:

■ **Mirosław Urbanek** – w kategorii kumite masters +85 kg,

■ **Kamila Niemiec** – w kategorii kumite młodszek do 52 kg.

• • •

Brązowe medale zdobyli:

■ **Adam Malina** – w kategorii kumite juniorów młodszych do 55 kg,

■ **Adam Szydłowski** – w kategorii kumite młodzików +55 kg. Adam dodatkowo zdobył brązowy medal w licznie obsadzonej kategorii kata młodzików.

■ **Jan Malina** – w kategorii kumite młodzików do 45 kg.

Organizatorem Turnieju był Klub Sztuk Walki Shogun Żory kierowany przez Sensei Dariusza Kudyka. Sędzią głównym zawodów był Shihan Janusz Piórkowski a sędzią technicznym Shihan Arkadiusz Sukiennik. Z ramienia Cieszyńskiego Klubu sędzią był Dariusz Kubica.

Gratulujemy wszystkim zawodnikom dobrej postawy w walkach a medalistom osiągniętych rezultatów. Jak zawsze pragniemy podziękować rodzicom za ich wsparcie i pomoc.

Start zawodników Klubu był współfinansowany ze środków Miasta Cieszyna i Elektrometalu SA Cieszyn oraz Wojtyka Sprzęt Rehabilitacyjny.

Zapraszamy wszystkie chętne osoby na nasze treningi w Cieszynie i w Ustroniu. ♦

CKK KYOKUSHIN

Wycieczka rowerowa do Chybia

Turystyczny Klub Kolarski PTTK w Cieszynie zaprasza na wycieczkę rowerową do Chybia. Odbędzie się ona 28 września o godz. 10:00. Zbiórka ma miejsce przy Tężniach Solankowych w Dębowcu.

Organizator zaprasza na prelekcję i seans filmowy w Amatorskim Klubie

Filmowym "Klaps". Prelekcja rozpocznie się o godz. 12:00 w Gminnym Ośrodku Kultury przy ul. Cieszyńskiej 2 w Chybiu (budynek AKF "Klaps").

Trasa liczy około 40 km.

Zaprasza Andrzej Nowak „Ziołowy” - tel.: 698 028 933. ♦

PTTK "ONDARSEK"

BUDŻET OBYWATELSKI MIASTA CIESZYNA NA 2026 ROK

Zachęcamy do zapoznania się z wstępnymi listami projektów dopuszczonych i niedopuszczonych do głosowania i informujemy, że **głosowanie mieszkańców Cieszyna na projekty rozpocznie się 27 października i potrwa do 11 listopada br.**

Lista projektów dopuszczonych do głosowania przez Zespół ds. BO

L.p.	Tytuł zadania	Numer projektu (z programu do obsługi Budżetu Obywatelskiego)	Lokalizacja	Szacunkowy koszt projektu
1.	Biblioteka na wyciągnięcie ręki	2	Budynek Biblioteki Miejskiej ul. Głęboka 15 (dz. nr 51 obr. 46) Budynek Centrum Przesiadkowego (dz. nr 16/7 obr. 33)	82.450,00 zł
2.	Dychnij se, luft je dobry – instalacja czujników jakości powietrza w Cieszynie	3	Budynek Ratusza na Rynku 1	9.700,00 zł
3.	Równe szanse w zabawie – Integracyjny plac zabaw na Pastwiskach	11	Teren między boiskiem „Orlik” a ul. Katowicką dz. nr 15/2 obr. 66	250.000,00 zł
4.	„Mięka Gra – Bezpieczne Boiska na Piastowskim”	13	Osiedle Piastowskie dz. nr 30/80 obr. 21	221.410,00 zł
5.	Sportowy Zakątek Bobrek	14	Osiedle Bobrek Wschód dz. nr 14/45 obr. 13	247.383,75 zł
6.	O! Hallera. Drugi etap zagospodarowania skweru	16	Skwer na styku ul. Hallera, Tomanka i Śniegonia dz. nr 8/87, 8/89, 11 obr. 52	185.179,78 zł
7.	Bezpieczna droga do szkoły	17	ul. Z. Kossak-Szatkowskiej ul. Gen. J. Hallera	70.000,00 zł
8.	„Krasna Altana” – budowa wiaty rekreacyjno-edukacyjnej w dzielnicy Krasna	18	W pobliżu boiska do siatkówki plażowej przy SP7 dz. nr 25/5 obr. 70	250.000,00 zł

Lista projektów niedopuszczonych do głosowania przez Zespół ds. BO

L.p.	Tytuł zadania	Numer projektu (z programu do obsługi Budżetu Obywatelskiego)	Lokalizacja	Szacunkowy koszt projektu
1.	Odliczanie do Zmiany Świąteł	4	1) na skrzyżowaniu ul. Korfantego z ul. Bobrecką 2) na skrzyżowaniu ul. Wyższa Brama z ul. Plac Wolności 3) na przejściu dla pieszych na ul. Katowickiej przy wejściu na były plac targowy	1,00 zł
2.	Bezpieczniejsza droga do szkoły i przedszkola – innowacyjne słupki ostrzegawcze na przejściach dla pieszych	6	ul. Wiślańska (koło ronda) ul. Puńcowska 69 ul. Fryszacka 163 ul. 3 Maja (Celma) Al. J. Łyska (koło Mostu Przyjaźni przy wejściu do parku) ul. Bielska 26 ul. Bielska 122 ul. Gen. J. Hallera 6 ul. Gen. J. Hallera 153 ul. W. Sikorskiego 1	129.000,00 zł
3.	Gondolą przez Cieszyn	8	Okolice schodów na ul. Młyńska Brama (ul. Przykopa) dz. nr 165/3 obr. 43	160.000,00 zł
4.	Leśny Kamerlik – sensoryczna strefa zabawy budująca relację z naturą	10	Na terenie istniejącego już placu zabaw przy Al. J. Łyska nad Puńcówką dz. nr 16 obr. 55	35.000,00 zł
5.	Zielony AmfiPark	12	Teren zielony przy amfiteatrze dz. nr 27 obr. 44	250.000,00 zł
6.	Sportowy Zakątek – Skocznia i siłownia przy SP3	15	ul. Gen. J. Hallera 8 dz. nr 9 obr. 52	242.669,00 zł

Zgodnie z Uchwałą nr IX/92/19 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 27 czerwca 2019 roku w sprawie zasad i trybu przeprowadzenia Budżetu Obywatelskiego Miasta Cieszyna, **mieszkańcowi Cieszyna, który zgłosił projekt niedopuszczony do głosowania, przysługuje prawo odwołania do Burmistrza Miasta Cieszyna w terminie do dnia 3 października 2025 roku (włącznie)**. Odwołanie nie może skutkować zmianą zakresu projektu lub jego kosztu.

W numerze Wiadomości Ratuszowych, który ukaże się 24 października, zostanie opublikowana zaktualizowana lista projektów dopuszczonych bądź niedopuszczonych do głosowania.

PRZYPOMINAMY O OBOWIĄZKU DERATYZACJI!

Burmistrz Miasta Cieszyna przypomina właścicielom, posiadaczom lub zarządzającym nieruchomością o obowiązku:

- przeprowadzania deratyzacji w okresach od 1 do 30 marca i od 1 do 31 października każdego roku;
- utrzymywania nieruchomości w należyтым stanie higieniczno-sanitarnym w celu zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym, w szczególności zwalczania gryzoni (w tym szczurów), insektów i szkodników.

Natomiast w przypadku wystąpienia zagrożenia sanitarnego związanego z nadmierną populacją gryzoni, konieczna może być dodatkowa deratyzacja w innych terminach, według potrzeb!

Obowiązek ten wynika z zapisów Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Cieszyn, przyjętego uchwałą Rady Miejskiej Cieszyna nr XXII/258/20 z dnia 29 października 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Ślą. z 2020 r. poz. 7758 z późn. zm.), jak również z zapisów art. 22 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 924 z późn. zm.).

Jednocześnie Burmistrz Miasta Cieszyna zwraca się z apelem o utrzymywanie w czystości miejsc gromadzenia odpadów komunalnych (wiat, altan, pomieszczeń gospodarczych) i zabezpieczania ich przed gryzoniami. Miejsca te, jako potencjalne miejsca żerowania gryzoni, powinny być w szczególny sposób zabezpieczane przed dostępem zwierząt.

fot. Canva

OGŁOSZENIE O NABORZE UZUPEŁNIAJĄCYM

przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie **do pracy w Gminnej Radzie Działalności Pożytku Publicznego w Cieszynie**. Swoich przedstawicieli mogą zgłaszać organizacje oraz podmioty działające w zakresie pożytku publicznego, których terenem działalności jest gmina Cieszyn. **Termin zgłoszeń upływa dnia 30 września 2025 roku o godz. 15.30.**

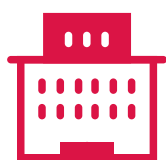
Zgłoszenia można przysyłać na adres: **Urząd Miejski w Cieszynie, 43-400 Cieszyn, Rynek 1 lub drogą elektroniczną: urząd@um.cieszyn.pl**. W przypadku wysłania zgłoszenia pocztą, decyduje data wpływu do Kancelarii Ogólnej Urzędu Miejskiego w Cieszynie.

PRZEPROWADZONE KONSULTACJE

z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektu uchwały Rady Miejskiej Cieszyna **w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Cieszyn** (Zarządzenie Nr 0050.493.2025 z dnia 8

września 2025 r.). Szczegóły: **bip.um.cieszyn.pl**

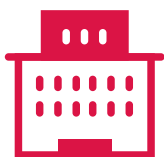

NIERUCHOMOŚĆ PRZEZNACZONA DO NAJMU

Zakład Budynków Miejskich w Cieszynie Spółka z o. o. informuje, że przeznaczona do najmu lokal użytkowy położony na parterze budynku przy ul. Nowe Miasto nr 21 w Cieszynie, z wejściem do lokalu przez korytarz budynku, o łącznej powierzchni użytkowej 17.54 m², w drodze pisemnego przetargu nieograniczonego do prowadzenia w lokalu dowolnej działalności gospodarczej.

Ogłoszenie o przetargu zostało podane do wiadomości poprzez umieszczenie na stronie internetowej Zakładu Budynków Miejskich w Cieszynie Spółka z o. o. www.bip.um.cieszyn.pl -> zakładka Jednostki Organizacyjne -> katalog Zakład Budynków Miejskich w Cieszynie Sp. z o. o.

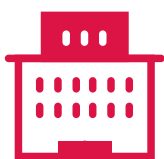
Szczegółowe informacje można uzyskać w Dziale Lokalowym ZBM, tel. 33 852 37 52.

NIERUCHOMOŚĆ PRZEZNACZONA DO NAJMU

Burmistrz Miasta Cieszyna informuje, że zatwierdziła do oddania w najem na czas oznaczony do 2 lat w drodze bezprzetargowej pod warunkiem uprzedniego uzyskania zgody Rady Miejskiej Cieszyna wykaz nieruchomości obejmujący część działki nr 36/12 obr. 35 o powierzchni 0,004 ha położonej w rejonie ul. Stawowej w Cieszynie, z przeznaczeniem na miejsca postojowe.

Wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem został wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Cieszynie (Rynek 1, I piętro) oraz na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej UM w Cieszynie (bip.um.cieszyn.pl) na okres 21 dni tj. od dnia 11 września 2025 do 2 października 2025 r.

NIERUCHOMOŚĆ PRZEZNACZONA NA SPRZEDAŻ

Burmistrz Miasta Cieszyna ogłasza II ustny przetarg nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej oznaczonej jako działka nr 20/90, 20/91 oraz 20/92 obr. 68 o łącznej pow. 0,1328 ha położonej w Cieszynie pomiędzy ul. Zajęczą a ul. Króliczą (oznaczenie nieruchomości według danych z ewidencji gruntów i księgi wieczystej).

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi 36 500,00 zł. Do ceny ustalonej w przetargu zostanie doliczony podatek VAT wg stawki 23 %.

Na sprzedaż ww. nieruchomości w dniu 6 sierpnia 2025 r. przeprowadzono ustny przetarg nieograniczony, który zakończył się wynikiem negatywnym.

Przetarg odbędzie się w dniu 28 października 2025 r. w sali nr 205 Urzędu Miejskiego w Cieszynie (Rynek 1, II piętro) o godz. 12:00.

Warunkiem przystąpienia do przetargu **jest wpłacenie w formie pieniężnej wadium w wysokości 4 000,00 zł** w nieprzekraczalnym terminie do dnia **23 października 2025 r.** przelewem na konto Urzędu Miejskiego w PKO Bank Polski nr **12 1020 2313 0000 3102 1123 5233**. Za termin wpłaty wadium uważa się wpływ środków finansowych na konto Urzędu Miejskiego w Cieszynie.

Wadium wpłacone przez osobę, która wygra przetarg, zalicza się na poczet ceny sprzedaży nieruchomości, a w przypadku uchylenia się przez tę osobę od zawarcia umowy, wadium przepada na rzecz sprzedającego. Pozostałym uczestnikom przetargu wadium zwraca się przelewem na wskazane konto (nie później niż przed upływem 3 dni od zamknięcia przetargu).

Cena osiągnięta w przetargu, pomniejszona o wpłacone wadium, powinna być wpłacona przez nabywcę na wskazane konto, nie później niż do dnia zawarcia umowy notarialnej. Koszty umowy ponosi nabywca.

Ogłoszenie o przetargu w pełnej treści zostało wywieszone na zewnętrznej tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Cieszynie oraz zamieszczone na stronach internetowych: bip.um.cieszyn.pl, infopublikator.pl

Szczegółowe informacje dotyczące przetargu można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miejskiego w Cieszynie - tel. 33 479 42 37, 33 479 42 32.

KINO "PIAST"

facebook.com/kinocieszyn, tel. 33 852 04 26

• W związku ze zmianą podmiotu zarządzającego Kinem Piast nastąpiła czasowa przerwa w funkcjonowaniu obiektu. O wznowieniu działalności będziemy informować.

CINEMA CITY

www.cinema-city.pl

• Pełny repertuar kina Cinema City, mieszczącego się w Galerii Stela przy ul. Korfańskiego 23, znajduje się na stronie internetowej www.cinema-city.pl

COK

www.domnarodowy.pl, tel. 33 851 07 11

- **26.09, 17:00** Spotkanie autorskie Karin Lednickiej i promocja polskiego wydania książki "Krzywy kościół" (prowadzenie Zbigniew Rokita)
- **27.09, 17:00** Panel dyskusyjny poświęcony Janinie Marcinkowej połączony z koncertem estrady ZPITZC oraz otwarciem wystawy (wstęp wolny)
- **4.10, 17:00** Dyskoteka Dorosłego Człowieka (wstęp: 20 zł)
- **7.10, 16:00** "Rzódzimy, rozprawiemy, śpiewamy po naszymu i ni jyny" - spotkanie Miłośników Gwary Cieszyńskiej
- **9.10, 19:30** DYSKUSYJNY KLUB FILMOWY "FAFIK" (Karnety: 25 zł/miesiąc; bilet na pojedynczy seans: 20 zł)

INNE

- **26 i 27.09, 18:00** "Cudowne śliwki" - spektakl Teatru Młynówka w reż. Bogusława Słupczyńskiego (Świetlica Krytyki Politycznej)
- **28.09, 13:30** "Przewodnik czeka" bezpłatne zwiedzanie miasta z przewodnikiem PTTK (zbiórka pod Oranżerią Zamku Cieszyn)
- **30.09, 17:00** Spotkanie autorskie z Pawłem Mościckim wokół książki "Gaza. Rzecz o kulturze eksterminacji" (Świetlica Krytyki Politycznej)
- **1.10, 16:00** Warsztaty artystyczne pt. "Jesiennie kwiaty" (Stowarzyszenie "Pomocna Dłoń Blisko Ciebie", ul. Górny Rynek 12)
- **1.10, 17:00** "Jak nie zanudzić czytelnika? Kilka prostych trików, które ożywią Twój tekst" (Świetlica Krytyki Politycznej w Cieszynie, ul. Przykopa 20; obowiązują zapisy: cieszyn@krytykapolityczna.pl)

- **1.10, 18:00** XXXIV MFT Bez Granic: spektakl "OCALONE" - Dom Spotkań z Historią, Warszawa (KaSS Strelnice, Czeski Cieszyn)
- **2.10, 16:00** Adam Makowicz - spotkanie z mistrzem (Państwowa Szkoła Muzyczna w Cieszynie, sala 122)
- **3.10, 17:20** Krag Kobiet (ul. Sejnowa 4/2 (koło Zapiecka); wstęp: 30 zł)
- **4.10, 16:00** XXXIV MFT Bez Granic: "TALERZ, TRAKTOR i ZX SPECTRUM" - opowieści o Aleksandrze Fredrze - spotkanie z Maciejem Szeptyckim potomkiem Aleksandra Fredry (Transgraniczne Centrum Informacji Turystycznej Cieszyn)
- **4.10, 19:00** XXXIV MFT Bez Granic: spektakl "HIOB" - Lwowski Akademicki Teatr (Zamek Cieszyn - DZIEDZINIEC; wstęp wolny)
- **5.10, 8:00** Targi Staroci (Targowisko Miejskie, rolno-spożywcze)
- **7.10, 17:00** Planszówki z herbatą (Herbaciarnia Laja)
- **8-19.10** Międzynarodowa Dekada Muzyki Organowej, Chóralnej i Kameralnej (Kościoły w Cieszynie i Czeskim Cieszynie; program na plakatach)
- **8.10, 16:00** Integracyjne spotkanie międzypokoleniowe z cyklu "Bądźmy Bliżej" (Stowarzyszenie "Pomocna Dłoń Blisko Ciebie", ul. Górny Rynek 12; szczegóły: gry towarzyskie)
- **10.10, 15:30** "Czas na aktywność: Ja się jesienią nie nudzę!" - animacje dla dzieci w plenerze (plac zabaw na ul. Górnej 29a)
- **10.10, 17:20** Kosmetyki naturalne (ul. Sejnowa 4/2 (koło Zapiecka); wstęp: 120 zł)
- **10.10, 18:30** Wieczór filmowy z kłaczkiem - pokaz oskarowego filmu "Flow" w towarzystwie kotów (Świetlica Krytyki Politycznej w Cieszynie, ul. Przykopa 20; obowiązują zapisy: kocimialk@cieszyn-skizwierzogrod.pl)
- **MUZEUM 4 PUŁKU STRZELCÓW PODHALAŃSKICH**, ul. Frysztacka 2, zwiedzanie po wcześniejszym kontakcie. Krzysztof Neścior, tel. 604 833 667.
- **IZBA CIESZYŃSKICH MISTRZÓW**, warsztat Jerzego Wałgi, ul. Stary Targ 2, tel. 603 219 533.

SPORT

www.sport.cieszyn.pl, tel. 33 479 43 95

- **każda sobota, 9:00** Parkrun - biegaj, truchtaj, maszeruj (start: Stadion Miejski, al. J. Łyska 21; rejestracja: parkrun.pl)
- **28.09, 10:00** Wycieczka rowerowa do Chybia (start: Dębowiec - teźnia; organizator: TTK PTTK Ondraszek)

TEATR IM. A. MICKIEWICZA

www.teatr.cieszyn.pl, tel. 33 858 16 52

- **26.09, 19:00** 115 Urodziny Teatru/Otwarcie XXXIV MFT BEZ GRANIC w Cieszynie - spektakl PERSONA. CAŁO BOŻENY, reż. Jędrzej Piaskowski - Teatr Zagłębia w Sosnowcu
- **28.09, 18:00** XXXIV MFT Bez Granic: spektakl "ARABELA", reż. P. Ratajczak - Akademia Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie (Filia we Wrocławiu)
- **30.09, 18:00** XXXIV MFT Bez Granic: spektakl "ZEMSTA", reż. M. Zadara - Teatr KOMEDIA Warszawa
- **1.10, 20:00** XXXIV MFT Bez Granic: spektakl "Drżim ti miasto, československý žúr" - Divadlo Husa na provázku, Brno
- **3.10, 9:00** XXXIV MFT Bez Granic: spektakl "KRAJ NAJ. HISTORIA TRÓJKĄTNEJ REWOLUCJI" - Teatr Animacji, Poznań
- **3.10, 9:30 i 17:30** XXXIV MFT Bez Granic: spektakl "ZEMSTA" - studio M/ Těšínské divadlo
- **3.10, 19:30** "A MOŻE JESZCZE?" DARIA ZE ŚLĄSKA - koncert
- **5.10, 17:30** XXXIV MFT Bez Granic: spektakl "PLUTO - Laterna magika" - Národní divadlo, Praha
- **10.10, 17:30 i 20:30** 20-lecie Kabaretu MŁODYCH PANÓW

BIBLIOTEKA MIEJSKA

www.biblioteka.cieszyn.pl, tel. 33 852 07 10

- **26.09, 17:00** Spotkanie autorskie Karin Lednickiej i promocja polskiego wydania książki "Krzywy kościół" (prowadzenie Zbigniew Rokita)
- **7.10, 17:00** "Iluzje i złudzenia optyczne czyli jak oszukuje nas mózg" - Jerzy Ficek
- **10.10, 17:00** "Dobry Rok w Ogrodzie - zamień sezonowość w codzienność" - Katarzyna Bellingham

UNIwersYTET TRZECIEGO WIEKU

www.utwcieszyn.us.edu.pl, tel. 536 257 624

ZAPRASZAMY WSZYSTKICH CHĘTNYCH SENIORÓW, NIE TYLKO CZŁONKÓW UTW!

- **8.10, 16:00** Inauguracja Nowego Roku Akademickiego 2025/2026. Wykład: "Praktyka i umiejscowienie, czyli jak społeczności lokalne kształtują swoją odporność" dr hab. Katarzyna Marcol, prof. UŚ Dziekan Wydziału Sztuki i Nauk o Edukacji w Cieszynie (Teatr im. A. Mickiewicza)
- **9.10, 16:00** "Od Tuluz do Cieszyna - 50 lat Uniwersytetów Trzeciego Wieku w Polsce" - dr hab. Barbara Grabowska, prof. UŚ Immatrykulacja (Sala Konferencyjna UŚ)
- **Dyżury biura UTW** w środy w godz. 10:00 - 12:00 w budynku Campusu Cieszyn G1.15 tel. 33 854 63 33.

95 lat CTF
CIESZYŃSKIE TOWARZYSTWO FOTOGRAFICZNE

Piotr Broda **FOTO GALERIA** członek CTF

Zaprasza na wernizaż wystawy "Teatr ognia i laserów"

wernizaż wystawy
7 października
wtorek o godz. 17⁰⁰
czas ekspozycji wystawy —

wystawa towarzysząca
prezentacjom
CTF 2025
— październik - listopad 25

z a p r o s z e n i e

WAŻNE INSTYTUCJE / WIADOMOŚCI

◆ Urząd Miejski w Cieszynie

Rynek 1; ul. Ratuszowa 1, ul. Kochanowskiego 14
tel. 33 4794 200, www.cieszyn.pl

◆ Cieszyńskie Centrum Informacji

Rynek 1, tel. 33 479 42 48,
mci@um.cieszyn.pl, api@olza.pl,

◆ Miejskie Centrum Zarządzania

Kryzysowego

ul. Kochanowskiego 14, tel. 33 47 94 367-70,
tel. alarmowy: 33 47 94 366, gcr@um.cieszyn.pl.
Po godzinach pracy dyżur pełni Straż Miejska.

◆ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Skrajna 5, tel. 33 479 49 00,
www.mops.cieszyn.pl

◆ Punkt konsultacyjno-informacyjny dla osób nadużywających środków psychoaktywnych oraz ich rodzin

ul. Skrajna 5, pok. 4, tel. 33 479 49 31

◆ Zespół Interdyscyplinarny

ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

i Punkt Konsultacyjno-Informacyjny

ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

ul. Skrajna 5, pok. 5, tel. 33 479 49 18,
33 479 49 19

◆ Telefon zaufania dla osób dotkniętych przemocą domową

33 851 29 29, czynny w godz. 8:00-16:00

◆ Hospicjum im. Łukasza Ewangelisty

ul. Wąska 2, dyżury: każdy wt., 15:30-16:30
tel. 33 851 45 14; 797 353 207
www.hospicjumcieszyn.pl

◆ Klub Abstynenta „Familia”

ul. Trzanowskiego 2, tel. trzeźwości: 33 852 40 00
pon., czw., pt. 16:00–19:00 i wt., śr. 10:00–13:00

◆ Grupa Anonimowych Alkoholików

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 53 54

Grupa "DROMADER" – spotkania w każdą niedzielę o godz. 17:00. Grupa "NOWA PERSPEKTYWA" – spotkania w każdą środę o godz. 19:00

◆ Grupa Anonimowych Narkomanów

ul. Księdza Janusza 3

Grupa "Dobra zmiana" – spotkania w każdą niedzielę o godz. 19:15.

◆ Punkt ds. narkomanii

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 54 55

◆ Centrum Profilaktyki Edukacji i Terapii „Kontakt”

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 54 55,
www.bycrazem.com

◆ Punkt Interwencji Kryzysowej (Stowarzyszenie PrzystańMy)

ul. Bobrecka 25, całodobowy tel. 33 500 06 07
pon.: 13:00-16:00, wt.: 7:00-12:00, śr.: 7:00-10:00,
pt.: 11:00-20:00

◆ Miejski Zarząd Dróg

ul. Liburnia 4, tel. 33 858 28 90,
www.mzd.cieszyn.pl

◆ Pogotowia

Energetyczne: tel. 991, Gazowe: tel. 992,
Ciepłownicze: tel. 993, Wodociągowe: tel. 994,
Ratunkowe: tel. 999, Policja: tel. 997,
Straż Pożarna: tel. 998,
Europejski Numer Alarmowy: tel. 112

◆ Starostwo Powiatowe

ul. Bobrecka 29, Szeroka 13,
tel. 33 477 71 44, www.powiat.cieszyn.pl

◆ Straż Miejska

ul. Limanowskiego 7
tel. 986, 33 857 94 00

◆ Szpital Śląski

ul. Bielska 4, tel. 33 852 05 11, www.szpitalslaski.pl

◆ Zakład Budynków Miejskich Sp. z o.o.

ul. Liburnia 2a, tel. 33 852 25 60, zbm.cieszyn.pl

◆ Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

ul. Słowicza 59, tel. 33 479 41 00, zgk.cieszyn.pl

◆ Apteka MEDEA

ul. Bielska 8

- pon.-sob.: 21:00-23:00

- dni wolne od pracy: 14:00-21:00

WIADOMOŚCI
RATUSZOWE

Bezpłatny Informator Urzędu Miejskiego
w Cieszynie, ISSN: 1234-1746.

Nakład: 4500 szt.

Wydawca: Urząd Miejski w Cieszynie

Rynek 1, 43-400 Cieszyn, tel. 33 479 42 00,

e-mail: wr@um.cieszyn.pl, www.cieszyn.pl

Zespół redakcyjny: Beata Neumann,

Jacek Kasperczyk, Anna Paściak, Barbara

Stelmach-Kubaszczuk

Redaktor naczelny: Łukasz Kazimierowicz

Druk: KOLUMB Krzysztof Jański, ul. Kaliny

7, 41-506 Chorzów

Redakcja zastrzega sobie prawo do
skręcania oraz opracowania redakcyjnego
tekstów zaakceptowanych do druku.

ADOPTUJ PRZYJACIELA!

"Nasi idealni towarzysze zawsze mają cztery łapy" – to prawda! Opisy i zdjęcia: Fundacja "Lepszy Świat".

MAKARON

Makaron to niezwykle pies, który niemal całe życie spędził w schronisku. Ma około 11 lat, ale wciąż zachwyca pogodą ducha i radością. To cudowny, pełen pozytywnej energii psiak uwielbia spacerować, pięknie chodzi na smyczy i całym sobą okazuje wdzięczność za każdą chwilę spędzoną u boku człowieka. Jest łagodny, przyjacielski i bardzo spragniony bliskości. Makaron zasługuje, by wreszcie znaleźć prawdziwy dom – miejsce pełne miłości i bezpieczeństwa, gdzie po latach tułaczki znana spokoju i szczęścia. Jest zdrowy, zaszczepiony, wykastrowany i zaszczepiony, czeka tylko na dom!

Kontakt w sprawie adopcji i spaceru zapoznawczego: Fundacja „Lepszy Świat”, Klaudia – tel. 669 223 033, Kasia – tel. 782 717 771.

HELENKA

Helenka to maleńka, około 2-miesięczna sunia odebrana interwencyjnie wraz z mamą i drugą suczką z bardzo złych warunków, i bez opieki weterynaryjnej. Dziś jest już bezpieczna w naszym przytulisku i gotowa na nowe życie. To urocza, radosna i pełna ciekawości świata dziewczynka. Helenka została zaszczepiona, odrobaczona i ma za sobą pierwsze szczepienie. Będzie maksymalnie średniej wielkości pieskiem. Teraz czeka na rodzinę, która podaruje jej ciepło i miłość, a ona odwzajemni się bezgranicznym oddaniem. Kontakt w sprawie adopcji i spaceru zapoznawczego: Fundacja „Lepszy Świat”, Klaudia – tel. 669 223 033, Kasia – tel. 782 717 771.

Cureus i Stark. Początki cieszyńskiego dziejopisarstwa...

fot. nr 1

Narodziny dziejopisarstwa cieszyńskiego poprzedziło ukształtowanie się szerszej, śląskiej tradycji historiograficznej. Za jej początek uznaje się rok 1571, kiedy to ukazało się pierwsze większe opracowanie poświęcone dziejom całego regionu – *Kronika narodu śląskiego (Gentis Silesiae Annales)* autorstwa Joachima Cureusa. Ten niemiecki lekarz i muzyk, sięgając po krytyczną analizę źródeł, stworzył dzieło, które badacze interpretują jako świadectwo rodzącej się świadomości odrębności śląskiej. Popularność kroniki sprawiła, że doczekała się ona kilku poszerzonych wydań i szybko stała się podstawowym kompendium wiedzy o Śląsku.

Autor miał jednak dość skromne wiadomości o księstwie cieszyńskim. W drugiej części swo-jego trzytomowego dzieła wspominał jedynie, że leży ono u stóp Karpat, graniczy z Węgrami, a władzę sprawuje tam dynastia książąt cieszyńskich wywodzących się z linii opolsko-raciborskiej, pozostająca w zależności od królów czeskich. Dodał również istotną uwagę geograficzną, że w pobliżu Cieszyna ma swoje źródła Wisła.

Egzemplarz *Kroniki narodu śląskiego* przechowywany w zbiorach Książnicy Cieszyńskiej został wydrukowany w Lipsku w 1585 roku. Pierwotnie należał do niemieckiego barona Sebastiana Felixa Retelna von Schwaneneberga, o czym świadczy ekslibris umieszczony na stronie tytułowej. Widniejący na nim herb powstał w wyniku połączenia dwóch herbów, symbolizujących związek małżeński, jaki Felix Reteln zawarł z Heleną Anną z domu Mettenclait. Po prawej stronie heraldycznej znajduje się herb męża, po lewej – herb małżonki. Pod herbem widnieje napis: „S. F. S. R. I. L. B. de Schwanenberg S. C. R. A. M. Consiliarius Regij offi. S. D. Silesiae Assessor Variarum

Commissionum aulicarum Praeses”. Nad herbem znajduje się motto: „Respice Finem”.

Rodziny Reteln von Schwaneneberg i Mettenclait osiedliły się na Śląsku w XVII wieku. Właściciel ekslibrisu, Sebastian Felix Reteln von Schwaneneberg, był synem Sebastiana Josefa Retela, zarządcy dóbr ziemskich w Bawarii, który w 1697 roku otrzymał tytuł szlachecki Rzeszy. Po przybyciu na Śląsk przed rokiem 1700 Reteln służył biskupowi Franzowi Ludwigowi von Pfalz-Neuburg. Sam Felix piastował wysokie stanowiska w cesarskiej służbie cywilnej. Był radcą wyższego urzędu cesarskiego na Śląsk, później generalnym poborcą podatkowym na Górnym i Dolnym Śląsku. W 1702 roku uzyskał szlachectwo czeskie, w 1711 tytuł barona Rzeszy, a w 1731 roku – tytuł barona czeskiego. Zmarł bezpotomnie.

W 1812 roku dzieło Cureusa nabył Leopold Jan Szersznik, który włączył je do swojej biblioteki. Potwierdzają to jego podpis oraz pieczęć o treści „Bibliotheca Scherschnickiana” umieszczone na stronie tytułowej. Na wyklejce cieszyńskiego egzemplarza znajdują się ponadto notatki rękopiśmienne prowadzone w formie kroniki, które najprawdopodobniej stanowią uzupełnienia do treści *Kroniki narodu śląskiego* i mogą być cennym źródłem dla badaczy.

W XVI stuleciu w cieszyńskim dziejopisarstwie zaszły istotne zmiany. W latach osiemdziesiątych tego wieku na dworze księżnej-regentki Katarzyny Sydonii pojawił się pochodzący z Saksonii Zachariasz Stark, który został wysłany, aby wspierać owdowiałą księżną sprawującą władzę w imieniu małoletniego syna, Adama Wacława. Podczas pobytu na cieszyńskim dworze sporządził on regesty ponad stu dokumentów, które uzupełnił krótkimi informacjami dotyczącymi dziejów rodu książąt cieszyńskich. Zebrany materiał opatrzył tytułem: *Kurtz Verzeichnus von dem Stammling und Herkommen der Hertzoge zu Teschen und Großen Glogau...* („Krótki wyciąg o pochodzeniu i przodkach książąt cieszyńskich i głogowskich”).

Dzieło to, nigdy nieopublikowane drukiem, przez długi czas pozostawało zapomniane. Rękopis przechowywano na zamku cieszyńskim aż do wygaśnięcia miejscowej linii Piastów w 1653 roku. Do dziś znane są dwa egzemplarze tej pracy: jeden znajduje się w Dziale Rękopisów Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie, drugi został zidentyfikowany przez prof. Wacława Gojniczkę

w Archiwum Książąt Liechtensteinów w Wiedniu. Fragmenty opracowania Starka zachowały się również dzięki twórczości Gottlieba Biermanna – klasyka cieszyńskiej historiografii i autora licznych opracowań poświęconych dziejom regionu. Szerzej tematyką rękopisu Starka zajmowali się prof. W. Gojniczek oraz prof. Janusz Spyra.

Praca Starka nie jest klasyczną kroniką, lecz zbiorem regestów, czyli streszczeń dokumentów odnalezionych w archiwum książęcym. Obejmuje ponad sto zapisów – od najstarszego z 1255 roku, dotyczącego fundacji klasztoru dominikanów pod Cieszynem przez księżną opolską Eufemię, żonę księcia opolskiego Władysława, po dokument z 1545 roku, opisujący przekazanie państwa frydeckiego Janowi z Pernsteinu przez księcia Kazimierza.

Choć dzieło Starka nie ma narracyjnego charakteru kroniki, stanowi pierwsze i najstarsze znane zestawienie zawartości archiwum książąt cieszyńskich, a tym samym świadectwo narodzin lokalnego pisarstwa historycznego.

Aby szerzej poznać historię narodzin cieszyńskiej historiografii, zapraszamy Państwa na wystawę „Królewski szczepek piastowy...”, gdzie będą mieli Państwo wyjątkową okazję zobaczyć pierwsze dzieła opisujące dzieje Księstwa Cieszyńskiego i jego stolicy – Cieszyna. ♦ AGNIESZKA ŁASKOWSKA

fot. nr 2

Fot. nr 1 - *Kronika narodu śląskiego* Joachima Cureusa, 1585: po lewej stronie – notatki rękopiśmienne, po prawej – strona tytułowa z podpisem Leopolda Jana Szersznika i pieczęcią „Bibliotheca Scherschnickiana”.

Fot. nr 2 - *Kronika narodu śląskiego* Joachima Cureusa, 1585: ekslibris barona Sebastiana Felixa Retelna von Schwaneneberga – powiększenie.